ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat: Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 172. 1939. augusztus 2., szerda.

Redactor responsabil: SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad

EGYEZKEDŐK

Belgrádból minduntalan ujra világgá repül a hir, hogy a szerbek és horvátok közötti megegyezés küszöb előtt áll. A hir eddig még minden esetben, ha nem is valótlannak, legalább is korainak bizonyult. A legujabb ilyen jelentés azonban valószinübbnek látszik, mint az előzőek és meglehet, hogy egyik napról a másikra tényleg a megtörtént szerb-horvát megegyezés hirét hozza a távíró. Hogy azután a megegyezés a két testvérnép végleges együttmüködését fogja-e jelentenei, az természetesen a jövő, a mai zavaros európai viszonyok között mindenesetre bizonytalan jövő kérdése.

Az ok, mely a két nép között most már hosszu idő óta politikai szakadást okoz, inkább kulturális fejlődésükben és pszichológiai különbségekben kereshető, mint az államvezetés körüli, vagy gazdasági ellentétekben. A horvátok és dalmaták történelmüknél fogva nyugati kulturáju és nyugati szellemü emberek. Az 1699-ben kötött karlovitzi béke óta a Habsburg-Monarchiához tartoztak, ennek katonai határát védték délen az ozmán birodalom ellen. Szerbia ezalatt, hosszu időn át mint az ozmán birodalom része, állandó, nyilt, vagy titkos guerilla-harcot folytatott a törökökkel. A horvátok és dalmaták nyugati orientációjának megfelelőleg katolikus vallásuak, a szerbek a keleti keresztény egyházhoz tartoznak, görögkeleti hitüek. Nem csoda tehát, hogy a belgrádi egységesitő gondolat kemény akadályokba ütközött a horvát-dalmát szeparátizmussal nem törődő nagyszerb egység megvalósitásának utjában.

Jugoszláviát az egyesülés után teremtett alkotmány, kilenc tartományra (bánságra) osztja. A történelmi megoszlást a szerbek, horvát-dalmaták és szlovének országa között ez a megosztás csak a Horvátország és Szlovénia közötti határral kapcsolatban vesz tekintetbe. A bánságokat folyók nevei után nevezték el. Drávai, szával, vrabasi, drinai, dunai, moravai, zetai és vardari bánság, mig Dalmáciát Spalato fővárossal parti bánságnak nevezik. Ez a beosztás tudatosan szakitott a történelmi keretekkel, hogy ezáltal is elősegitse a történelmileg külön fejlődött három testvérnép egységesitését. Az egységesitési törekvések azonban eddig nem jutottak eredményhez. Ellenkezőleg, még inkább kiélezték a történelmi fejlődés által nyujtott keretek közötti ellentéteket. Belgrád központositási törekvései jó ideig elnémitottak ugyan minden partikularizmust, az elnémitás azonban nem jelentett annyit, hogy ez a partikularizmus nem is létezik és most belpolitikai és külpolitikai okokból egyaránt fölfedezik, hogy mulhatatlanul számitani is kell vele.

A horvátokkal ennek érdekében már a mult év folyamán megindultak a tárgyalások. Belgrád részéről Sztojadinovics volt miniszterelnök vezette a tárgyalásokat, horvát részről Macsek dr. tárgyalt, akinek fenntartásnélküli teljhatalma van a tárgyalások vezetésére. A horvátok szerint azonban Sztojadinovics inkább az egységesitő elveket akarta érvényesiteni és nem törekedett komolyan a megegyezésre. Utóda Szvetkovics miniszterelnök, már kedvezőbb fogadtatásra talált a horvátok részéről. Április 27-én előzetes megegyezés is jött létre közte és Macsek dr. között. Ezt a megegyezést azonban a régenstanács nem fogadta el. A megegyezés az államfő közvetlen irányitásának, illetve a belgrádi központnak biztositotta a külpolitika, a honvédelem és az ezeknek a tárcáknak szükségleteire vonatkozó pénzügyek vezetését. A horvátok külön országgyüléssel maguk részére megkapták volna országuk minden más kérdésének független irányitását. E megegyezés előtt példának kétségtelenül Ausztria és Magyarország viszonya szolgálhatott a volt monarchia keretében. Szerb részről ebben a megegyezésben sem fogadták el azt a teljes államjogi egyenlőséget, amely a volt monarchia szervezetében Ausztria és Magyarország között fennállott. Az április 27-i megegyezés azonban csak előzetes megegyezés maradt, Szvetkovics miniszterelnök különböző okokból, amelyekbe kétségtelenül külpolitikai okok is belejátszódtak, nem tudta ezt elfogadtatni a régenstanáccsal. Emellett a belgrádi kormánynak nehézségei voltak az engedmények ellen tiltakozó nagyszerb pártokkal s a megegyezést ilyen formában elfogadó Macsek dr.-nak is számitania kellett azzal, hogy engedmények terén nem mehet tovább, mert Horvátországban még mindig él a szerbekkel szemben legteljesebb visszautasitást képviselő régi Frank-párt is.

Ilyen helyzetben huzódott tovább a kérdés az utolsó hetekig, amikor, megint egyaránt belpolitikai és külpolitikai okokból, időszerüvé vált ujra a szerb-horvát megegyezés késedelem nélküli létrehozása. A szerbek a lefolyt hónapok balkáni eseményei következtében érzik, hogy horvátok és dalmaták őszinte támogatása nélkül erőtlenek a külpolitikai események menetével szemben. A horvátok, a csehek és szlovákok sorsára gondolva, szintén szükségesnek érzik, hogy ne maradjanak elszigetelten, hanem szorosabban csatolódjanak egy nagyobb egységhez. Ilyen körülmények között indulhattak meg a legujabb tárgyalások, melyekkel kapcsolatban most ismét azt jelentik, hogy a két nép közötti megegyezés küszöb előtt áll. Hogy ez a legujabb jelentés mennyiben igaz, azt most már a közeljövő fogja megmutatni.

Szerdán utazik Párisba a Moszkvába igyekvő angol katonai bizottság

A két katonai küldöttség együtt indul Szovjetoroszországba. Miről készül pénteken a katonai egyezmény?

Az angol és a német sajtó a politikai egyezmény elmaradásának kulisszatitkairól

London. Az angol lapok közlik, hogy a Moszkvába küldött katonai bizottság tagjai holnap utaznak el Párisba, ahol egy-két napon át tanácskoznak a francia katonai bizottsággal, maid a két bizottság együtt utazik Moszkvába. A Daily Herald abból a tényből, hogy a küldöttség vezetője Anglia legtekintélyesebb tengernagya, arra következtet, hogy az első feltevés az, hogy háboru esetén a tengelyhatalmak elzárnák a Földközi-tengert a francia és az angol hadihajók elől. Mindenekfelett ezt az eshetőséget fogják megvitatni Moszkvában, mert ebben az esetben valószinü, hogy a demokrata hatalmak helyőrségei és kikötői a Dardanellákon keresztül könnyen kapnának szovjetorosz segitséget. Az angol kormány különben már meg is kezdte földközi-tengeri pozicióinak megerősitését, sőt a legközelebbi napokban indiai csapatok szállnak partra a maláji szigetcsoportokon is és ez az intézkedés elsősorban valószinüleg Japánnak szól. A Daily Herald közli, hogy angol—francia—amerikai arcél alakitása van kelletkezőben a Távolkeleten.

Páris. A francia fővárosban megerősitik, hogy a Moszkvába küldött angol katonai bizottság szerdán érkezik meg Párisba. A bizottság csütörtökön érintkezésbelép a francia katonai kiküldöttekkel. A két delegáció az előkészitő munkálatok befejezése után pénteken utazik el Moszkvába.

London. Az angol kormány több tagja kedden részletes tanácskozást folytatott a külpolitikai helyzetről és a keddi tanácskozás anyaga a szerdai miniszteri tanácsülés elé kerül. Ez a miniszteri tanácsülés lesz az utolsó a parlamenti szünet előtt. A Press Associated értesülése szerint fő leg három kérdés kerül tüzetes megvitatásra és pedig:

1. A moszkvai tárgyalások haladása és a vezérkari megbeszélések ügye.
2. A távolkeleti helyzetben előállott nehézségek, végül
3. Az angol és amerikai kormányok közötti eszmecsere a távolkeleti kérdésben.

Rendkivüli minisztertanács Japánban

Tokió. A japán kormány kedden délelőtt rendkivüli miniszertanácsot tartott, amelyen Arita külügyminiszter nagyobb beszámolót mondott. Ismertette a körülményeket, amelyek az amerikai—japán kereskedelmi szerződésnek a washingtoni kormány által történt felmondását megelőzte. A minisztertanács ülése után Hiranuma miniszterelnök a mikádó üdülőhelyére utazott, hogy jelentést tegyen a bel- és külföldi eseményekről.

Tokió. A Domei távirati iroda jelenti, hogy a délelőtti rendkivüli minisztertanácson a külügyminiszter tájékoztatta a kormány tagjait az Egyesült-Államok belpolitikai viszonyairól is. A minisztertanács előtt a belügyminiszter fontos tanácskozást folytatott a miniszterelnökkel a legutóbbi tokiói angol-ellenes tüntetések nyomán teendő intézkedésekről.

A német sajtó az „elmaradt szenzációról"

Berlin. A német lapok Chamberlain miniszterelnök tegnapi alsóházi beszédéről megállapitják, hogy az angol sajtó által beharangozott szenzáció ezuttal elmaradt. Feltünőnek tarják a lapok, hgoy a megegyezés előtt katonai bizottság megy Moszkvába és rámutatnak arra, hogy

Anglia a bekeritő politika kedvéért tanácsokat fogad el Moszkvától.

Csodálkozva fogadják a lapok azt is, hogy vajjon az angol és francia katonai szakértők a moszkvai tanácskozások során részletesen fogják-e majd ismertetni katonai terveiket a szovjet vezérkar előtt? Megállapitják ezeken kivül, hogy maga az angol miniszterelnök sem titkolta el alsóházi nyilatkozata során, hogy

a közvetett támadásról szóló szovjet-formula egyenesen veszélyezteti és nem védi a kis államok létét.

Ez pedig ellenkezik azzal a politikával, amit a

demokrata hatalmak mindig hangoztatnak, hogy politikájukkal a kis nemzeteket kell megvédeni. Kijelentette Chamberlain, hogy nem ismer olyan kérdést, amelyet nem lehetne békés tárgyalások utján megoldani. Nem látják azonban a berlini lapok, hogy az angol kormányelnök beszéde mennyiben járul hozzá a függő kérdések ilyen módon való megoldásához.

Hangos sajtóháboru a moszkvai csönd körül

Páris. (Rador-) A keddi francia lapok hosszasan kommentálják az alsóház tegnapi ülését és a legnagyobb megelégedéssel emlékeznek meg *Chamberlain* beszéderől, amelyben az angol miniszterelnök a legmesszebbmenő engedékenységről tett tanubizonyságot a Moszkvával megkötendő háromhatalmi egyezmény tekintetében.

A *Le Figaro* a következőket irja: A pecsét és az aláirás nem szerez kellő sulyt egy megállapodásnak. Ehhez még az is szükséges, hogy a szerződés szövegének a hatalmi tényezők szerezzenek érvényt, vagyis a jelen esetben, hogy kellő menyiségü fegyver és munició álljon rendelkezésre, hogy biztositva legyen a hadianyagszállitás és számtalan olyan gyakorlati kérdés van, melynek megoldása szükséges ahhoz, hogy a Szovjetunió, mint hatalmi tényező szoros kapcsolatban legyen a nyugati hatalmakkal.

A *L'Epoque* igy ir: A németellenes blokk megvalósitottnak tekinthető. Most azután a kancellárnak jól meg kell gondolni, vajjon vállalja-e azt a sulyos felelősséget, amellyel minden egyes lépése járhat. Németország léte és a nemzeti szociálizmus léte forog kockán, nem is szólva a saját személyéről.

A Kurier Polski felveti a tervet, hogy a békeszerető európai államok gazdasági háborut folytassanak és szüntessenek meg mindennéven nevezendő kereskedelmi kapcsolatot az „ellenséggel."

A keddi olasz lapok részletesen foglalkoznak Chamberlain angol miniszterelnök alsóházi beszédével. A *Popolo di Roma* azt irja, hogy Chamberlain beszéde nélkülöz minden realitást, semmi ujat, semmi érdekeset nem mond. A lap hangsulyozza annak a helyzetnek a különös voltát, hogy a nyugati hatalmak katonai megbizottakat küldenek Moszkvába anélkül, hogy a politikai egyezmény létrejött volna.

Chamberlain—Sztalin és Halifax—Molotov konferenciát javasolt egy angol munkáspárti képviselő

Az angol alsóház vitájának során, — mint mára kiderült, — felszólalt még DALTON munkáspárti képviselő, aki beszéde során hangsulyozta, hogy az angol-francia szovjet egyezmény megkötése után a szárazföldi, légi és tengeri haderők biztosithatják a békét. Nem lesz ez esztendőben háboru és előreláthatólag hosszu ideig.

A szónok ezután hangsulyozta, hogy mindazok, akik tétlenül, erélytelenül hagyták eddig fejlődni az eseményeket, a történelemben, mint bünösöket jegyzik fel, mert nemcsak Európa, hanem az egész világ békéjét veszélyeztették.

Dalton ezután azon nézetét fejezte ki, hogy szükséges lord Halifax angol külügyminiszter és Molotov találkozása. Lord Halifax utazzon Moszkvába vagy Molotovot hivják meg Londonba. Legjobb megoldás volna, ha lord Halifax Molotovval és Chamberlain miniszterelnök Stalinnal személyesen tárgyalhatna.

Az elmult esztendőkkel ellentétben, ebben az esztendőben az angol kormány tagjai nyári szabadságukat nem töltik külföldön. Egyedüli kivételt Ellilot, egészségügyi miniszter képez, aki 15 napot tölt a franciaországi Antibes fürdőhelyen. A többi miniszterek valamennyien Angliában, vagy Skóciában tartózkodnak, ugyhogy könnyen a fővárosba juthatnak.

Az angol parlament egyébként ezen a héten lezárja üléseit és megkezdi nyári szünetjét. Hir szerint a parlament szpikerjét azonban felhatalmazzák, hogy október 3-ika előtt is — szükség esetében — összehivja a parlamentet. A rövidre szabott nyári szünet arra enged következtetni, hogy a választásokat akarja a kormány megfelelően előkésziteni. A választásokra valószinüleg november 16. és 23. között kerül sor.

Agyonlőtték a GPU volt főnökét

Moszkvából jelenti a Rador: A Havas-ügynökség moszkvai tudósitója közli az alábbiakat:

Moszkvában ellenőrizhetetlen hirek terjedtek el arról, hogy Jezsov volt GPU főnököt, aki postaügyi csalásokat követett el, agyonlőtték.

Más hirek szerint Popov tábornok fogja átvenni Stern tábornok helyét a távolkeleti első számu orosz hadseregnél. A Havas-ügynökség emlékeztet a Ciang-Ku-Fung-nál vivott harcokra, amikor Stern tábornok olyan érdemeket szerzett, hogy megkapta a legmagasabb orosz kitüntetést: a Lenin-rendet.

Stern tábornok leváltásának okairól nem tud biztosat a Havas-ügynökség moszkvai tudósitója.

19 éves leányka a legveszedolmesebb ir terrorista..?

London. A rendőrség az elmult éjszaka letartózatott egy 19 éves leányt, aki állitólag az ir terroristák hadseregének legveszedelmesebb tagja. Az ir terroristák különben vidéki városokba költöznek a kiutasitások kijátszása végett. Ezért a rendőrség a vidéken is nagy razziákat inditott a gyanus egyének összeterelése végett.

Letartóztatták a pályaudvar pénztárnokát Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A Romania cimü lap közli, hogy az ügyészség letartóztatta Székely Sándor CFR tisztviselőt, a fővárosi Gara de Nord jegypénztárának egyik vezetőjét, mert a közönséget állitólag megtévesztette és többet számolt a menetjegyekért, mint a tényleges ára volt.

A lap szerint, amikor Badea Ilie ellenőr a vizsgálatot levezette az ügyben, Székely Sándor másfélezer lejjel meg akarta vesztegetni, hogy kedvező jelentést tegyen ügyében, miután nem járt el rosszhiszemüen.

A Romania azt irja, hogy Székely Sándor 49 éves s Nagyváradon lakik a Vlahuta-ucca 40. szám alatt.

A siker

Irta: JOHN PARME

Perryman Fred meg volt arról győződve, hogy igazi, nagy tehetség rejtőzik benne, csak még nem volt alkalma olyan szerephez jutni, amiben a tudását érvényesithette volna.

Sok utánjárással egy európai körutra induló társasághoz szerződtették kisebb szerepekre, de ott minden a hősnő és a hős sikerére volt felépitve, mindenki ezenkivül csak mellékalak volt. Sőt a társulat rendezője gondosan kihuzott a szerepekből mindent, ami a tapsokat a hősnő, vagy a hős rovására másnak szerezte volna meg.

Fred álmatlan éjszakákon át dühöngött azon, hogy azt a két mondatot is egybe vonta össze a rendező, amivel a második felvonásban másfél percre magára vonhatta volna a közönség figyelmét. Pedig olyan gondosan, müvészi megértéssel betanulta a rövid szerepet, százféle változatban kipróbálta az arcjátékot. Amikor végre a szinpadra kijutott, egyszerü, bővitett mondat lett a nagyszerü mondatból.

Londonba visszatérve eegy filmgyárnál kapott próbaszerződést. Megállapitották, hogy az arca fényképezésre nagyon alkalmas és kétperces szerepet osztottak ki reá. Jól csinálta a dolgát, de valami okból a filmet röviditeni kellett és éppen az ő kétperces szerepét nyirták ki egyebek közt a tutószalagról.

Ez végleg elkeseritette.

Elhatározta, hogy szakit a szinpaddal. Egy barátja, akinek a csalódásait elpanaszolta, azt tanácsolta, hogy lépjen be az egyik középamerikai köztársaság hadseregébe, ahova tiszteket toboroznak. Fred a világháboruban hadnagy volt. Elment az illető köztársaság titkos toborzó irodájába, ott megkapta az utiköltséget, hajójegyet és dicsvággyal, harci kedvvel érkezett meg trópusi hőségben a kis köztársaság kikötőjébe. Még mielőtt a hajóról leszállt volna, egy rendőrtiszt jött a hajóra, megnézte Fred iratait és közölte vele, hogy éppen három nap előtt verte le a forradalmi hadsereg a kormány csapatait. Ezzel a háboru véget ért, de neki utiköltséget adnak hazáig, tekintettel arra, hogy a nagy angol nemzet fia.

Igy négy héttel később Fred ujra Londonban volt.

Véletlenül egy szinházi ügynökkel, régi ismerősével találkozott és ez bejuttatta „Globe" filmgyárba segédszinésznek. Ujra ott kezdhette, ahol már egy izben csalódottan elhagyta...

A mellékszereppel sikere volt, a rendező nagyon meg volt vele elégedve és a legközelebbi filmben már számottevő szerepet osztott ki Frednek.

— Elég volt a statisztáskodásból... a segédszinészkedésből... Nem fogom többé jelenteni, hogy „a kocsi előállt", sem azt, hogy „tálalva van". Végre megismerik a tehetségemet és eljutok a régi remélt sikerhez!

Igy gondolkodott magában Fred.

Mindig irigykedve nézte azok nevét, akiknek a dicsőségét a vakitó villanyfényben uszó filmhirdetések adták tudtára a világnak, akik ezernyi rajongó levelet kapnak a közönség köréből... közte szerelmesleveleket szép nőktől.

— Most végre én is bejutok a sztárok közé — reménykedett Fred.

A szerepét nagyszerüen megtanulta.

A rendező jóindulattal foglalkozott vele, mert kétségtelen tehetséget látott benne, a fényképfelvételeken jól érvényesült a játéka és férfiasan jellegzetes arckifejezése.

Sőt a hangja is jól volt megörökithető a hangfelvételekben.

Megvolt a siker minden előfeltétele.

A film valóban nagy sikert ért el, a sikerben része volt Perryman Frednek is, akit az ujságok név szerint is megemlitettek.

Fred boldog volt.

Végre elérte, hogy a nevét kiirták a film reklámszövegébe és az előadás elején a titokzatos keletindiai muzsika kiséretében felsorolt szereplők sorában saját nevét is hallhatta és ott olvashatta a fényreklámon.

Most csak az volt hátra, hogy a közönség is tudomást vegyen arról, hogy van egy Perryman Fred nevü uj sztár.

Hetek multak el, a filmet Newyork számos mozijában előadták, maga Fred ismételten gyönyörködött saját alakitásában, de még semmi nyoma sem volt annak, hogy a közönség tudomást vett volna a létezéséről.

Végre a hatodik héten egy levél érkezett Fred címére a filmgyárba, ahonnan hozzá továbbitották.

Izgatottan bontotta fel a levelet.

Ez volt a szövege:

Tisztelt müvész Ur!

Láttam a „Maharadzsa ékszere" cimü gyönyörü filmet és el voltam ragadtatva az ön alakitásától. (Fred büszkén kidülesztette a mellét és gyönyörüséggel olvasta tovább a levelet.) Nagyon örülök, hogy ezen az uton megtudhattam, hogy ön a „Globe" filmgyárnál dolgozik és felhasználom ezt az alkalmat, hogy szives emlékébe idézzem azt a kis számlamaradványt, amely a könyveimben az önnek három év előtt szállitott két rend ruha után még elintézetlenül fennáll. A számla másolatát bátorkodom mellékelni.

Kiváló tisztelettel:

JACKSON & TÁRSA
uriszabók.

Fred mélyen felsóhajtott és leroskadt a székre.

Végre elérte, hogy a közönség „tudomást vett a létezéséről".

FIAINK ÜGYE

*

Aradon is találkozóra gyült össze a magyar ifjuság: az alkotó népközösségbe való bekapcsolódás módját tárgyalták meg. Nem a lehetőségeit, mert a Népközösség vezetői és szervezői a körülményekhez mérten és hatáskörükben már kezdetben a legtágabb lehetőségeket biztositották. Helyzetünk mérlegelése során határozottan megfogalmaztuk, hogy mindenki szükséges és csak a legteljesebb egységbe való kovácsolás utján végezhetünk alkotó munkát.

Az aradi ifjak találkozóján nagy vonalakban felvázolták az ifjuság munka programját. Ezen a találkozón számos beszéd hangzott el, amelyekből kitünt, hogy él a népünk iránti elkötelezettség érzése és a lelkiismeret. Mint az egyik legjellemzőbb megnyilatkozást közöljük Vitos Sándor joghallgató beszédét, amely hiven tárja fel: mit érez a magyar ifjuság, és hogyan akarja kivenni részét a népközösségi alkotó munkából?...

— Az 1939.es év, — mondotta a találkozón Vitos Sándor, — reményünk szerint fordulópontot jelent kisebbségi sorsunkban, amennyiben a kormány, — a politikai párok eltörlése következtében beállott nyugalmi állapot után, — a folyó év elején megengedte azt, hogy a Romániában élő magyar kisebbség Népközösség formájában egy olyan alakulatot képezzen, amelyben kulturális, szociális és gazdasági céljait. — az állam érdekeinek sérelme nélkül, — minden tekintetben megvalósithassa.

Ez a kormányengedély és annak felhasználása kiszámithatatlan hasznot nyujthat népünknek. Tehát most, amikor a politikamentes társadalmi összefogás kulturális, szociális és gazdasági téren lehetséges, mi kisebbségi fiatalok örömmel kell megragadjuk az alkalmat, hogy az idősebbek munkájába bekapcsolódjunk és minden lehetőt elkövessünk, hogy a kisebbségi sorsban élő magyarságot, tömör közösséggé kovácsoljuk össze. A cél elérésére nekünk is munkába kell állni, hogy minden magyart beszervezzünk a népközösségbe, ami által egy hatalmas szellemi és anyagi erőre teszünk szert, amelynek segitségével előmozdithatjuk magyar testvéreink kulturális fejlődését, gazdasági megerősitését és szociális támogatását.

*

Mik a teeendők kulturális téren?

Közmüvelődési, irodalmi és zene_estélyek, előadások rendezése, hogy ezek segitségével az összes magyar irókat, költőket és müvészeket a magyar tömegek közkincsévé tegyük.

Szinielőadások, szavaló_esték és ismeret_terjesztő előadások rendezésével szórakoztatva fogjuk ugy saját magunkat, mint az ott megjelenő magyar néptestvéreinket tovább képezni, hogy a ma nagy versenyében megállhassák a sors által kijelölt helyet. Szórakoztató és lelket pihentető kirándulásokat és sport_előadásokat fogunk rendezni, hogy az „Ép testben ép lélek" szabályát is érvényesithessük.

Gazdasági téren: arra fogunk törekedni, hogy az egymásrautaltság állandó kihangsulyozásával magyar tömegeinket arra szoktassuk, tekintsék magukat egy nagy család tagjainak s gazdasági igényeiket e nagy család kebelében igyekezzenek kielégiteni. E cél hathatós keresztülvitele érdekében alkossunk szövetkezeteket, a már meglévőket támogassuk, mert ezáltal önmagunkat és fajtestvéreinket támogatjuk. A gazdasági megerősödés adja meg majd nekünk az erőt és tekintélyt, ami végeredményben magyar testvéreink boldogulását idézi elő.

Szociális téren: a teendők egész tömege vár megoldásra, ahol a mi ifju erőnket is sorompóba kell állitanunk. Alapokat kell teremtenünk, amelyekből a szegény, beteg, elaggott, önhibáján kivül kenyér_kereset nélkül maradt magyar fajtestvéreinket segithessük. Az alapból az arra érdemes, rászoruló, tehetséges ifju testvéreinket is segithetjük minden irányu tovább_képzésük terén.

Ezek volnának a megvalósitásra váró célok tágabb keretei, amelyeknek kibővitése a mi fiatalos munkakedvünk és izmos erőnkön is mulik. Tehát most, amikor a fiatal erőnket és tehetségünket felajánljuk a közért, fogadjuk meg, hogy a személyi hiuságokat félredobva mindent el fogunk követni, hogy a nagy magyar családba mindenkit beszervezzünk. Ha a nagy család véglegesen megalakulva valósággá válik, ott is minden erőnkkel azon fogunk dolgozni, hogy a magyar fajtestvéreink boldogulását minden téren elérhessük.

*

Ilyen tisztánlátóan vázolták fel az aradi magyar ifjak találkozóján az ifjuság munka_körét. A vázlat már sejtteti a kibontakozó mozgalom egységét és erőteljességét. *(n. f.)*

Élénken cáfolja a jugoszláv sajtó Jugoszlávia angol kölcsönének hirét

Semmiféle módon nem befolyásolható az ország külpolitikai irányvonala

Belgrád. (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint a jugoszláv sajtó állástfoglal a külföldi lapoknak azon állitásával szemben, hogy Jugoszávia három-négy millió font értékü természetbeni kölcsönt vesz fel Angliától. A lapok megállapitják, hogy ez a hir nélkülöz minden valódiságot.

Jólinformált körökben hangsulyozzák, hogy Jugoszlávia nem szándékszik kölcsönt felvenni, sem készpénzkölcsönt, sem természetbeni kölcsönt, amellyel befolyásolnák külpolitikai irányvonalát. Ezenkivül még olyan megállapodást sem kötött, amely árukölcsönre vonatkozik és áruval egyenlithető.

A kenti herceg Ausztrália főkormányzója lesz

Londonból jelentik: A kenti herceg és felesége őszszel Ausztráliába utaznak, ahol az angol király öccse elfoglalja a főkormányzói széket.

Mielőtt a kenti herceg és felesége utnak indulnak, autón bejárják Európa számos országát. Igy ellátogatnak Párisba, majd a Riviérára mennek, azután Olaszországba és Tirolon keresztül Jugoszláviába. A kenti herceg utiprogramjában szerepel Magyarország és Lengyelország meglátogatása is.

Londoni jelentés szerint az angol királyi pár október 27-én utazik Belgiumba. Brüsszelben máris nagy előkészületeket tettek az angol királyi pár fogadtatására, akik három napig lesznek Lipót belga király vendégei. A három nap alatt ellátogatnak Antwerpenbe is.

A lengyel Himalája-expedició tragédiája

Londonból jelentik: Lucknowi (India) jelentések szerint a lengyel Himalája-expediciót sulyos lavinaszerencsétlenség érte. 7000 méter magasságban egy lavina maga alá temette az expediciót. Karpinski az expedició vezetője és egy másik társa meghalt.

Varsóból jelentik: A lengyel hegymászók klubja részletes táviratot kapott a Himalájában müködő lengyel tudományos expediciótól, amely megerősiti a Karpinski mérnöknek, az expedició vezetőjének és társának, Bernandzikiewicz mérnöknek haláláról érkezett hirt. Bernandzikiewicztől, a Lengyel Távirati Iroda levelezőjétől véletlenül ugyanekkor érkezett levél, melyet julius 11-iki kelettel a Milam-gleccseren irt. A kutató mérnök e levélben jelenti, hogy az expedició a Milam jégár eddig jóformán ismeretlen hegyvidékén folytatja feltáró munkáját. A környező csucsok a 7000 méter fölé emelkednek.

A távirati jelentés szerint a lavina, amely váratlanul maga alá temette az expedició tagjait, 6000 méter magasságban találta őket és igy minden valószinüség szerint már utban voltak a hegytömb egyik csucsa felé. A Gori-völgyben előzőleg a hegylakók melegen ünnepelték a hegymászókat.

Karpinski és Bernadzikiewicz hirneves hegymászók voltak. Karpinski most mult 40 éves.

Háromszáz politikai vádlottat szállitottak Danzigból Németországba

Hármat halálra itéltek közülük

Varsó. (Rador.) Danzigból érkezett jelentések szerint a szabadváros rendőrsége több mint 300 politikai bünözőt szállitott el a napokban Berlinbe. Ezek közül hármat halálra itéltek. A halálra itéltek között szerepel Ottó Stiller, aki a danzigi munkásmozgalom vezetője. A lapok hangsulyozzák, hogy jelen esetben a danzigi szabadállam jogainak flagráns megsértéséről van szó és visszaélést követtek el azok, akik idegen biróság kezére játszották ezeket a politikai vádlottakat.

A Danziger Vorposten rámutat arra, hogy 27 lengyel vámtiszt létszámát Danzigban több, mint százra emelték, ami ellentétben áll a párisi egyezménnyel. A lap közli azoknak névsorát, akiket a hatóságok katonai és gazdasági kémkedéssel vádoltak meg.

A danzigi uj „vámtisztviselők" ügye

Varsó. (Rador.) A Pat távirati ügynökség jelentése szerint *Förster*, a danzig nemzeti-szocialisták vezetője kedden látogatást tett a kalthofi vámkirendeltségnél. Érdeklődött, hogy a danzigi vámtisztviselők találnak-e nehézségeket a lengyel vámfelügyelők részéről. Förster ugy intézkedett, hogy minden esetben tegyenek jelentést, ha valamely esemény történik a határkirendeltségnél.

A nemzeti szocialista vezetőnek Kalthofban történt látogatásához a félhivatalos távirati ügynökség hozzáfüzi, hogy Försternek, mint magánembernek, nem állott jogában látogatásokat tenni a vámkirendeltségnél és jelentéseket kérni. Az esetleges incindensekért személyesen Förster felelős — fejezi be a jelentés.

A Havas ügynökség jelenti, hogy a danzigi lengyel főbiztos által a danzigi szenátusnak átnyujtott jegyzékére vonatkozóan a szenátus ma intézkedett, hogy a jövőben csak azokat a személyeket lehet vámtisztviselőknek tekinteni, akiket a szenátus hivatalosan kinevez és elismer. A szenátus által el nem ismert személyek a „Graenzer" elnevezést fogják viselni. A Havas ügynökség jelentése hozzáfüzi, hogy danzigi lengyel körökben ezt a megkülönböztetést teljesen önkényesnek minősitik, amelyet a lengyel kormány, mint amely egyedül illetékes tisztviselői részére hatáskört megállapitani, — visszautasit.

Id. Stiaszny József halála

Munkás, szorgalmas és eredményekben gazdag élet ért véget kedden délután 4 órakor Aradon. Idősebb *Stiaszny* József, a hirneves Stiaszny_kaptafagyár alapitója és egykori kizárólagos tulajdonosa, 76 éves korában örök álomra hunyta le szemeit hónapok hosszu betegeskedései után. A halál hirtelen és megakadályozhatatlanul fellépett mellhártyagyulladás következtében állott be, hiába volt Aradváros legkitünőbb speciálistáinak minden fáradozása, a legyengült szervezet megadta magát sorsának.

Idősebb Stiaszny József 1889_ben, tanulságokban gazdag külföldi tanulmányutak után alapitotta meg Aradon európaszerte ismertté tett kaptafagyárát, amelyet rövidesen az egész ország legelső szakmai üzemévé fejlesztett. Szorgalmas életében nem ismert pihenőt és a szakember láza hevitette ambicióját, hogy iparágát minél nagyobbá fejlessze. A pihenést alig ismerő munka során fiait szintén e szakmában specializálta, kik az idők során az üzemben átvették a vezetést az apa kezéből. Idősebb Stiaszny József családja szerető körébe vonult vissza pihenni, hol csöndes szórakozásokkal töltötte késői éveit.

Stiaszny József temetését csütörtökön délután 6 órakor tartják meg a Felsőtemető halottasházából. Elhunytát Arad magyar iparosságán kivül három fia, ifj. Stiaszny József, Stiaszny Lajos, Stiaszny Sándor és családjaik gyászolják.

URANIA Visszavonhatatlanul ma utoljára!
Tel.: 12—32. — 5, 7.15, 9.30-kor.
Minden idők egyik legjobb expediciós-dzsungelfilmje!
„TRADER HORN" (Harcban az őserdővel)
Holnap PREMIER!
A „Fiuk Városa"-nak ünnepelt sztárja
MICKEY ROONEY utóbbi sikere
„Hardy fiut szeretik a lányok"
JUDY GARLAND az 1938-as „Broadway-Melody" bajfiénekesnőjével

Huszonötnapos nyelvtanfolyamra rendelték a románul nem tudó felekezeti tanitókat

Tegnap délelőtt nagyfontosságu rendelet érkezett Bucurestiből a református egyházkerület püspöki hivatalához. A rendelet amelyet a közoktatásügyi minisztérium bocsátott ki,

arról intézkedik, hogy mindazok a felekezeti tanitók, akik nem birják kielégitő módon a román nyelvet, augusztus 3-tól augusztus 28-ig részt kell vegyenek egy tanfolyamon, amelyet Selistyén rendeznek meg részükre.

Mint ismertes, a felekezeti oktató-személyzet nyelvtudását az állami felügyelő szervek ellenőrzik látogatásaik során. Tapasztalataikról jegyzőkönyvet vesznek fel, melyet a minisztériumhoz is felterjesztenek. Ezekből a jegyzőkönyvekből állapitják meg, hogy melyik tanitó birja tökéletesen, kielégitően, vagy kevésbé kielégitően az államnyelvet.

A minisztérium rendelete a királyhágómelléki püspökség területén összesen huszonegy tanitót érint, akiket a püspökség már értesitett a rendeletről, s ezek a tanitók valamennyien részt is fognak venni a tanfolyamon, hogy nyelvtudásukat tökéletesitsék.

Érdekes, hogy az elmult évben még negyvennél több református tanitónak kellett megjelennie a tanfolyamon. A szám csökkenése azt mutatja, hogy a felekezeti tanitóság hivatása magaslatán áll, s mindent elkövet, hogy nyelvtudását tökéletesitve, kifogástalanul láthassa el hivatását.

Az egyetlen helyes fiatalitó módszer

Nem varázsszerek és hasonló hókusz-pókusz idézik elő az emberi szervezet csodálatos felfrissülését. A bőr egy szerre sem reagál oly nagyszerüen, mint a tejre. A tej, amelyet még a középkorban is, mint univerzális szert ismertek és értékeltek, azáltal mulja felül a különböző kenőcsöket és csodaszereket, hogy nemcsak felületesen fedi be az arcbőrt, hanem egyenletesen hatol be annak sejtjeibe és szöveteibe, miáltal azt táplálja, felfrissiti és megfiatalitja. Ezeken a tudományosan kipróbált tapasztalatokon alapszik a Milkuderm-Hautsahne, mely a legzsirosabb bőrnek is egészséges, friss és fénytelen szint kölcsönöz és a Milkuderm-Milchfettcréme, mely a száraz bőrt természetesen puhává és rugányossá teszi.

Soborsin — Józseffalváért

*

Soborsini tudósitónk jelenti: Az emberi együttérzés, az emberi összetartás, a jóság, részvét gyönyörü példáját adták Soborsin és közvetlen környékének lakói e hó 30-án este. Várady István (Nagyvárad) áldozópap, az itteni plébános helyettese vetette fel az eszmét, mely ime, életre kelt. Az ő kérésére gróf Teleki Jenő, a szomszédos Kápolnás községbeli nagybirtokos állott élére egy mozgalomnak, mely a józseffalvai tüzvész áldozatait anyagilag támogatni volt hivatva.

Alakult egy szükebb rendezőbizottság, Várady István áldozópap elnökletével, amelynek tagjai: Jalgóczy Sándor, Jalgóczy István, Hegedüs László, Hegedüs Ferenc, Kierer József és Szebenyi János voltak, akik minden elismerést megérdemlő buzgalommal végezték feladatukat és alig nyolc nap alatt egy olyan nivós templomi hangversenyt állitottak be, mely bármely város dicséretes teljesitménye lehetett volna. Ez ugy volt lehetséges, hogy az ittnyaraló számos városi a legnagyobb megértéssel állott rendelkezésre. A zene és énekszámokat egy ilyen ittnyaraló, idősbb Várady István (Nagyvárad) tanitotta és dirigálta, kizárólag nagytehetségü mükedvelőkkel és olyan müsorszámokkal, melyek a templom áhitatos hangulatát nem zavarták, de emelték. A megnyitó Eucharisztikus-induló után Kraszl Ferencné, Paulovits Emmi, Tóth Mariska, Calin Gyuláné és Made Manci aikain kétszólamu női karének hangzott el, kifogástalanul. Ezt követte az est egyik fénypontja, Flotow: „Az Ur napja" egyházi dala, amelyet Horváth Dezső inspektor mély baritonja, leánya Ili orgonakiséretével összesimulva, szinte müvészi tökéletességgel adott elő. Utána felhangzott az orgonán Schumann örökszép „Traumerei"-a Jalgóczy Jolán és Ilike pazar előadásában. Ezután Made Manci énekelt szólóban, olyan készséggel, hogy csengő szopránja még az őt jól ismerő soborsiniakat is meglepte. Még ennél is nagyobb meglepetést hozott a férfi-énekkar, egy tökéletesen összehangolt és zeneileg kifogástalan érzéssel és érzékkel előadott egyházi dala, Jalgóczy István, Szebenyi János, Kierer József, Hegedüs Ferenc és Brentovics Márió (Brescia) előadásában. Hetedik müsorszámként szerepelt Fejes Magda (Arad) ez a rendkivüli tehetség, hegedüszólójával (Godard: Bölcsődal), osztatlan sikerrel, hogy valamivel később ugyanezen Fejes Magda, Graf Károly (Lippa) ugyancsak hegedü és Jalgóczy Jolánnal (orgona) együtt előadják Hazslinszki „Ave Máriá"-ját. A bugó orgona hangjain keresztül egymást hivogató, egymásnak felelgető, majd összeölelkező hegedük mesteri hangjai az ima hangulatát és áhitatát idézte fel a lelkekben. Végül Várady István áldozópap megható szinekben ecsetelte Józseffalva tüzkatasztrófáját és a lakosság rettenetes helyzetét, beszélt a szeretetről, mely összezuz minden gátlást, a szeretetről, mely nem ismer nemzetiségi, se felekezeti különbséget, szeretetről, mely ime zsufolásig megtöltötte a templomot, szeretetről, mely megnyitja a sziveket, a szeretetről, mint fonálról, mellyel Isten állandóan lesugárzó szeretetében kapcsolódhat az Ember. Bejelentette, hogy bár a gyüjtés még nincsen befejezve, mégis 10.000 lei körüli összeg folyt be. A feleithetetlenül szép estét az orgonán felzugó királyhimnusz zárta be, melyet állva, mély csöndben hallgatott végig a közönség. (gé.—es.)

Római helyőrséget tártak fel ünnepélyesen Constanta mellett

Vasárnap ment végbe az abritusi ásatások ünnepélyes felavatása

Bucureştiből jelentik: Ebben az évben nagy lendülettel indultak meg a régészeti ásatások, különösen a Tengertartományban, ahol N. Ottescu királyi helytartó a szükséges alapokat rendelkezésre bocsátotta. A királyi helytartó S. Lambrinot, a Nemzeti Régészeti Muzeum igazgatóját bizta meg a caliacra-megyei ásatások vezetésével, amelyek Abritus egykori római vár helyén, Calimaru és Aaptsat községek között már megkezdődtek.

A Rador idevonatkozó jelentése szerint az abritusi ásatások ünnepélyes felavatása vasárnap ment végbe. Abritus a pontuszi Dacia egyik legfontosabb helyőrsége volt. Magaslaton épült fel és ellenőrizte egyfelől a mangaliai és silistrai utat, másfelől a kikötőket s igy a romok napvilágra hozatalának szimbolikus jelentősége van, mert a római települést bizonyitja ebben a tartományban. Az avatási ünnepség több ezer főnyi közönség jelenlétében ment végbe. A szomszédos megyék lakosain kivül részt vettek az Front nemzeti gárdái, továbbá számos előképzős és országőr alakulat. A kormány részéről Cornăteanu földmüvelési miniszter jelent meg, mig a bel- és külföldi sajtót számos ujságiró képviselte. Az ünnepi beszédeket Ottescu királyi helytartó és Lambrino muzeumi igazgató mondották, rámutatva az ásatások nagy tudományos és nemzeti jelentőségére.

Zog exkirály és családja Angliában telepszik le

Az exkirályék nem filmeznek és nem irnak könyvet

Stockholmból jelentik: Achmed Zog, Albánia volt királya feleségével, Geraldinéval együtt mint ismeretes, ezidőszerint Stockholmban tartózkodik.

Stockholm legelegánsabb hoteljében szálltak meg és a második legdrágább lakosztályt foglalták el. A legdrágább lakosztályt egy dusgazdag amerikai bérli. Zog és Geraldine naponként körülbelül 20 ezer leit fizet a szállodának. A lakosztály ablakaiból szép kilátás nyilik a svéd királyi palotára.

Az ujságiróknak alkalmuk volt rövid beszélgetést folytatni Geraldineval a lakosztály szalonjában. A Daily Express tudósitója megjegyzi, hogy Geraldine érdekes amerikai, vagy albán (!) kiejtéssel beszél angolul. (Nem magyar kiejtéssel?)

— Angliában telepszünk le — mondotta Geraldine. — Az angolok melegszivü emberek, mindig szerettem őket. Remélem, hogy ott békésen, boldogan élhetünk és ugy nevelhetjük fel gyermekünket, ahogy akarjuk.

— London városán kivül kastélyt akarunk vásárolni. Én mindig vágytam utazni és különösen vágyakoztam Angliába. De sohasem hittem volna, hogy ez a vágyam éppen ilyen módon fog megvalósuni.

Geraldine királynén fehér kreppruha volt és modern gyémánt fülbevalón kivül nem viselt ékszert.

Fiacskájára terelődött a beszélgetés.

— Az orvosok véleménye szerint — mondotta Geraldine — a gyermek most nagyon jó állapotban van, a sulya állandóan növekszik és mostanában nem igen sir.

A svéd gyermekkórház orvosa megvizsgálta a szőke, kékszemü gyermeket és megállapitotta, hogy sulya teljesen megfelel életkorának.

Amikor a hajó kikötött Stockholmban, Zog kék kabátot, fehér flanellnadrágot és yachtsapkát viselt. Barátságosan üdvözölte a parton álló tömeget, Geraldine zsebkendőjét lobogtatta, de a tömeg csendes maradt, nem volt semmi ünneplés. Egy vadonatuj borjubőrből készült bőröndöt hoztak utánuk, ebben voltak a királyi ékszerek és az albán királyi korona. Geraldine, mint az ujságirók előtt hangsulyozta, örül, hogy magánéletet élhet.

Albániában is akkor érezte magát legjobban, amikor otthon volt. A királlyal együtt utazik négy nővére is. Geraldine a Rigától Stockholmig tartó tengeri uton rosszul érezte magát, mert a tenger erősen hullámzott. Amikor megérkezett, nagyon sápadt volt. Partraszállásakor egyszerü impriméruha és fehér flanellkabát volt rajta. Alighogy elhelyezkedtek a szállóban, azonnal megjelent a királynénál a fodrász és a manikürös kisasszony.

— Szó sincs arról, hogy Hollywoodba készülünk. Nem akarok filmezni, a férjem pedig nem ir könyvet, tehát egy szó sem igaz azokból a fantasztikus hirekből, amelyeket néhány ujság jövendő terveinkről világgá kürtölt.

Ma estig

jelentkezhet a budapesti sportvonatra

Utlevél nélkül,

csak egy személyazonossági igazolvánnyal.

Aradról indul augusztus 10-én.

Budapestről visszaindul aug. 16-án.

Az utazás ára Lei 1800

személyenként oda-vissza, számozott 3-ik osztályu vagonokban.

A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető.

Beiratkozások a

WAGONS-LITS//COOK

menetjegyirodában

ARAD, Minorita-palota.

Corso, nyitott tető. 5, 7.15, 9.30 órakor.

UTOLJÁRA! Kettős müsor:

I. **GRACE MOORE „Argentinai szerelem"**

II. **„MISTER ZERO" A borzalmak embere**

Hiradó.

Elkeseredett harc Európaszerte a rendkivüli kánikula ellen

Hasznos-e a testbőr lebarnitása? — Védekezés a nyári hüléses megbetegedések ellen

Részünk van bőven a kánikulából.

Az idén különösen divat a leégés (ez az uniformizálódás legolcsóbb, sikkes formája). Szinte tömeghisztéria. Különösen a „laikusok" örülnek a leégésnek, hogy bőrük barna lesz. Napozás közben nem éreznek különösebbet, pirosra süttetik magukat. Naplemente után kényelmetlen, fájó, viszkető sajgás következik, szük lesz a bőrük — huzódik. Lázasnak érzik magukat (tényleg fellépheet láz!), mozgalmas az éjszakájuk, rosszul alszanak. Jönnek a hólyagok (ékes tünet), kinyilnak, végül pedig nagy „fecnikben" vesznek bucsut bőrüktől. Ezt a „laikusok" csinálják. A „szakértők" először doktorokkal sütetik le magukat a rendelők mesterséges fényében. Sokba kerül. Vannak, akik szélben égnek le. Ennek tudományos magyarázata van. A cambridgei egyetemen külön szélcsatorna segitségével állapitották meg a szél hatását a bőrre. A szél nem közvetlenül barnitja a bőrt, hanem hő- és nedvesség változásokat idéz elő a levegőben, melyek megkönnyitik a napsugarak barnitó hatását. Hüs szellőben tovább álljuk a nap melegét, tovább maradunk, jobban leégünk. A „szakértők" olajjal és szines védőüvegekkel védekeznek, melyek felfogják az égető hatásu sugarakat, anélkül, hogy barnitó képességük csorbát szenvedne.

„Laikusok" lázas rosszullétüket napszurásnak tulajdonitják, holott az egészen más betegség. Nálunk ritkán fordul elő. Hőguta az, mely nagy melegben és a levegő nagy nedvességtartalmánál lép fel. A napszurás a födetlen fejree és nyakszirtre közvetlenül tüző sugarak hatása. Erős fejfájással, szédüléssel, fülzugással, nyugtalansággal és deliriummal jár, gyakran a sziv is felmondja a szolgálatot. Gyakori oka az agyhártya gyulladása.

Kánikulában a nagy szellemi kábulás, a munkakedv csökkenése, étvágytalanság stb. a test állapotának „lelki kisérőjelenségei". Tudjuk, hogy hidegben összehuzódnak az izmok, melegben kitágulnak. Véredényrendszerünknek kitünő „hőszabályzó" eszköze van. Melegben a finom hajszálerek kitágulnak, több vér áramlik beléjük, tehát több meleget vezetnek le a testből. Az edények tágulását idegek váltják ki: a bazomotorok. Edzett, egészséges emberek bazomotorjai hidegre, melegre jól reagálnak. De hiába vagyunk edzettek, ha helytelenül öltözködünk. Nyári esőben a gumikabát hosszabb viselése olyan érzést kelt, mintha forró, nedves kamrába lenne zárva viselője. Ez a rossz érzés a „hőszabályozás zavarának" jele, ami, ha fokozódik, hőgutához vezet. A napszurashoz hasonlóan, a hőguta is az agyra gyakorolt ingerre jelentkezik, az agy hővel szemben rendkivül érzékeny.

A szervezet vizhiánya — hőségben

Kánikulában sokszor a guta kerülget, testünk felületét sós veriték lepi el. Akkor is kiszivárog bőrünkön a viz, ha erősen szomjazunk. Honnét ez a viz és miért sós?

Szervezetünk viztartályainak állandó ellátásáról és a viz felhasználásáról „központ" gondoskodik a középagyban (idegek útján), a mirigyek belső kiválasztásával. A test párolgása ennek a szabályozásnak áll szolgálatában s az ellenkező oldalon a szomjuság érzete.

A gyomron kivül a tüdőn keresztül és a bőrnyilásokon át is sok viz jut szervezetünkbe. A vizleadás több uton történik, legtöbb a vesén át, ami nem zárja ki, hogy másutt, igy a bőrön, gyomron és tüdőn keresztül ne távozzék el nagyobbmennyiségü viz. Ha valaki éhgyomorra megiszik egy liter vizet, egészséges szervezet azt négy óra alatt teljesen kiválasztja, a vérben semmi változás nem mutatkozik, a vérnyomás alig változik. Akinek magas a vérnyomása, nagyobb folyadékfelvételnél észrevehetően emelkedik. Ezzel magyarázzák a veszélyes vérkeringési tüneteket, amelyeket helytelen ivókurák idéznek elő — fürdőhelyeken.

Az u. n. „tübingi borsziv" és a „münchenl sörsziv" nem a sok folyadék, hanem az alkohol és túltáplálás folytán fellépő véredénymegbetegedés következményei.

Erős izzadás esetén a sejtviz káliumtartalma megváltozhat. Nagy hőségben, ha erősen szomjazunk, a nagy viz- és sóveszteség „mérgezéseket" idézhetnek elő, amit viz- és sófogyasztással gyorsan ellensulyozhatunk.

A vérmennyiség csökkentését a sejtenkivüli viztartály kimerülése idézi elő és keringési zavarokat okoz. Vizveszteség csakis sóhiánnyal párosulva idéz elő keringési zavarokat. Igy a kánikulában gyakrabban előforduló hányás alkalmával kevés vizveszteség is okozhat keringési zavarokat.

Vizcsökkenéssel szemben „vizgyülelmlés" is előállhat, ami bizonyos esetekben az u. n. vizmérgezést okozza. Sulyos idegbántalmakkal, fejfájással, gyomorémelygéssel jár.

Hüléses megbetegedések

Kánikulában a nagy viz- és sóveszteség ellenére sem szabad mérték nélkül terhelni szervezetünket, mert a rendszertelen és tulterhelő fogyasztás zavarokat idézhet elő a központi szabályozószerv müködésénél, betegek lehetünk.

Szervezetünk ellenállóképességének köszönhetjük, hogy a bennünk élő bacillusok milliárdjai ritkán jutnak szóhoz. Testünk a gyakori és lényegesebb környezeti hőváltozásokhoz alkalmazkodik, szükség szerint, erősebben, vagy gyengébben reagál. Ha szervezetünk nem elég ellenálló, megtörténik, hogy a legnagyobb hőségben, hirtelen hidegingerre bőrünk véredényei tulzottan reagálnak, erősebben összeszükülnek, tehát a vért testünk felületéről visszaszoritják annak belsejébe. Igy pl. vértelenedés következtében megduzzadnak az orr belső szövetei és izmai, a levegő utja eldugul, szájunkon át kell lélegzeni. A tüdőnkbe szivott levegő nem elég nedves, a torok nyálkahártyája nem birja el a száraz légáramlatot, a bacillusokkal szemben elvesziti ellenállóképességét. Márpedig az orr légjárata az egyedüli védőberendezés, mely a torok nyálkahártyáját megvédi a hüléstől.

A tudomány azt megállapitotta, hogy a hősugarak közötti lévő vörösöninneni (láthatatlan) sugarak is hasonló elváltozásokat idéznek elő. Tikkasztó hőségben, vagy tulfütött teremben könnyen eldugul orrnyilásunk. Hill Leonhard angol tudós szerint, a 2,5—3 mikron (1 mikron ezredrésze a milliméternek) hullámhosszu vörösöninneni sugarak duzzasztják meg az orrizmokat. Orrmütétek után is fennáll a hüléses megbetegedések veszélye, a különbség csak az, hogy az orr légjáratának eldugulása nem „hőhatás", hanem „müvi" beavatkozás eredménye. F. Noltenius tanár ilyen esetéknél a száj elé tartott nedves kendő beiktatásával ajánlja a levegő páratartalmát biztositani, ami megakadályozza a nyálhártyák kiszáradását.

Védekezés a hőség ellen

A hőség elleni védekezés elég nehéz kérdése az emberiségnek. Nemcsak az egyenlitő körül „elviselhetetlen" a nyári meleg, a sarki tájakon is érzik azt, az egész világra vonatkozik. Népek nem sokat tanulhatnak mégsem egymástól, mert ami nekünk kánikula, a négereknek „Szibéria". Általában árnyékot keresünk a hőség ellen. Könnyü ételeket fogyasztunk, azok könnyen emészthetők és kicsi kalóriatartalmuak. Gyümölcs és zöldfőzelékek jönnek számitásba. Ritkán étkezünk, a melegtől hamar elmegy az étvágyunk. Szeretjük a hideg ételeket, savanyuságokat és a hüsitő italokat. S a kánikula különlegességeit. Mondunk a klubkoktélt. (Egy pohár koktélbe fél tojásfehérje, fél pálinkáspohár málnaszörp és fél pohárka citromlé kell. Az egész keveréket ginnel felöntik és jéggel erősen felrázzák, hogy teljesen széjjel menjen a tojásfehérje). Vagy gin fizzt közönséges limonádét, melybe egy pálinkáspohár gint öntenek s azt jéggel erősen felrázzák. Kávézók a jegeskávét (fél liter erős fekete, fél liter teiszin, 30 deka porcukor; fagyasztás után habot tesznek a teteiére). A coupe jacket (cukros vizbe vegyes, friss gyümölcsöt tesznek, lehütik és pár csepp „krischwasser"-rel izesitik. A poharat háromnegyed részig töltik, tetejére ananászos eperfagylaltot raknak) A péches melbát (a pohárba kupalakban vanilliafagylaltot, arra fél őszibarackot és epret tesznek s az egészet leöntik vanillia- és curacao-likőrrel) Alkoholisták a mazagramot. A feketekávét jól megédesitik, pohár konyakot öntenek bele és kifagyasztják. Kétkulacsosok a manhattan-koktélt (félrész angol whisky félrész olasz vermout, két csepp angusztorabitter, jéggel erősen felrázva). Tömegek a hideg gyümölcsrizst, melyet kevesen tudnak jól elkésziteni (10 deka Karolina-rizst teiben puhára főznek utána lehütik. Fél liter teiszinhabból, 10 deka porcukorból, vegyes kompótokból, kevés vanilliacukorból, egy pohár koantróból keveréket készitenek, mellyel a lehütött italt felkeverik, formába teszik s jég között fagyni hagyják. Tálalás előtt habbal és gyümölccsel diszitik).

Zárt helyiségben a levegő mozgásáról kell gondoskodni s ahol lehet, mesterségesen hüteni a levegőt. A padló nedvesitése is csökkenti a meleget. Aki szabadban, napsütésben dolgozik, fejét és nyakszirtiét el kell fedni a tüző sugarak elől és egészen könnyü, világos ruházattal meggátolni a nap égető hatását. Lehetőleg keveset igyunk szabad téren. A szomjazást meg lehet szokni, kevesebbet izzadunk, jobb a közérzésünk, tovább birjuk a meleget és a munkát. Célszerü munkaközben többször rövid pihenőt tartani árnyékos helyen.

Okosan védekeznek a hőség ellen Indiában. Étkezésük rendje és módja nyáron megváltozik: naponta sokszor esznek és majdnem mindig ugyanazt. Ur és paraszt egyformán a conjit eszi és issza nagy melegben. Ennek a nemzeti eledelnek roppant egyszerü a készitési módja, főzésnél keveset bosszankodnak az asszonyok. Személyenként és adagonként két kanál rizst főznek ki tiz percig vizben, azután a rizst kiveszik, lehütik a levét, citromlét csepegtetnek belé, megszórják sóval és köménymaggal, kész a hőség ellen étel, hüti az egész testet s a legnagyobb mértékben növeli a test ellenállóképességét hőséggel, fáradtsággal és a mindenre kapható bacillusokkal szemben. Naponta többször kell fogyasztani, mert még Indiában sem lehet vele jóllakni. Közben többször isznak átlátszóságig higitott vizes vajsavót pár csepp citromlével, vagy rózsalevélszörppel, ami véd a hőségtől való tikkadás ellen.

A házak ajtaiát és ablakait a khus-khus-fa lombjaival takarják el. Nagy viztartalmuk folytán, a levegőt állandóan nedvesitik, a rajtuk keresztül áramló levegő nemcsak hüsit, hanem kellemes illatot is áraszt. Ruházatuk csupa fehér gyolcsanyag.

Román—magyar bizottság indul a técsői határincidens kivizsgálására

— Hivatalos jelentés Bucurestiből —

London. A Press Associated jelenti: Budapestről érkezett jelentés szerint a magyar és román hatóságok együttes vizsgálatot inditanak a técsői határincidens kivizsgálására. Angol politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a határincidens ügyét békésen elintézik.

Az ügyben Bucurestiből a következőket jelenti a Rador távirati ügynökség: A kedd reggeli bucuresti-i lapok a következő értesülést közlik: „Tudvalévő, hogy Ruszinszkónak Magyarországhoz való csatolása után a Tisza felső folyásánál a tutajozást mindaddig betiltották, amig megegyezés jön létre Románia és Magyarország között. Néhány tutajosnak az a kisérlete, hogy éjszaka áthaladjanak a tiltott területen, az utóbbi időben több összetüzésre adott okott. Tegnap éjszaka komolyabb incidens történt. Técső község átellenében a román határőrök előbb szóbelileg felszólitották a tutajosokat, hogy álljanak meg és kössenek ki a parton, később pedig tüzeltek rájuk. A magyar határőrök a román katonákra és Kistécső községre löttek. A lövöldözés reggel 6 óráig tartott. A vizsgálatot meginditották.

A magyar kormány tiz nappal ezelőtt kérte a román kormányt, hogy inditsanak tárgyalásokat, amelyeknek alapján kössenek megállapodást a Tisza felső folyásán történő tutajozás rendezése érdekében. A román kormány hajlandó volt tárgyalni és éppen ezekben a napokban ültek össze Sinaiaban a két ország megbizottai, hogy erre vonatkozólag megállapodást kössenek. A magyar kormány ezáltal elismerte, hogy a Tisza felső folyásán a tutajozás csak megállapodás alapján történhetik. Mivel a helyi hatóságok ezt a tényt nem vették számitásba, a román kormány kényszeritve érezte magát, hogy Sinaiaban a tiszai tutajozásra vonatkozó tárgyalásokat mindaddig felfüggessze, ameddig a magyar kormány megteszi a szükséges intézkedéseket a meg nem engedett tutajozás beszüntetése érdekében, hogy ezáltal véget vessenek a sajnálatos határincidenseknek."

FORUM filmszinház. Telefon: 20—10.
5, 7.15 és 9.30-kor.
Közkivánatra ma visszavonhatatlanul utolsó napja
Tengeri őrjárat
Richard Greene — Nancy Kelly
Holnap Fred Astaire legjobb filmje A HERCEGNŐ ÉS A MAS.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgönycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 10.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

VESSELY IVÁN:

SZEGÉNYJOGON

*

Szegényjogon jöttem világra
De mégis rajtam volt a bélyeg.
Ingyentei áldást elfogadtam,
Ahogy a született szegények.

Égboltozatos iskolában
Csak egyre tandíjat fizettem.
Így is mindig haragban voltunk:
Tanár úr Élet s én: mi ketten.

Azaz csak ő haragudott rám.
Helyem jelölte szégyenpadban.
Pedig ha kihívott... kihívó
Feleletet sohasem adtam.

A boldogságért megfizettem.
Szegényül összeszedve kincsem.
— Vett boldogság ritkán hoz áldást
S a léleknek nyugalma nincsen.

Elmondom, ha kopogtatok majd
Hátsó kisajtón, fönn az égben:
Nem adott senki semmit ingyen
Csak jó anyám valaha régen.

— *ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT: Páris 11.74 és háromnyolcad, London 20.75 és egynegyed, Newyork 443 és háromnyolcad, Brüsszel 75.30, Milánó 23.30, Amszterdam 235.37, Berlin 177.80, Szófia 5.40, Prága 15.17 és fél, Varsó 83.40, Belgrád 10, Bucureşti 3.25.*

— **Felgyógyult Londonban a jugoszláv régensherceg.** Londonból jelentik: A Buckingham-palotában hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint Pál jugoszláv kormányzóherceg kedden elhagyta a szanatóriumot, ahol sikeres fogműtétet hajtottak végre a jugoszláv államfőn.

— **Nemzeti ünnep Görögországban.** Athénből jelentik: Az ország legtávolabbi zugából is érkeznek küldöttségek, hogy résztvegyenek az augusztus 4-iki ünnepségen, amikor a jelenlegi görög kormányzat fennállásának hároméves jubileumát ünnepliik. A görög távirati ügynökség szerint a nemzeti ünnepnek a kormány javára rendezett népszavazás jellege van.

— **Runciman lord lemondott vállalati tisztségeiről.** Londonból jelentik: Runciman lord ma bejelentette lemondását több kereskedelmi és ipari érdekeltségnél viselt elnöki állásáról. A lemondás oka az, hogy a kormány megtiltotta tagjainak olyan vállalatok igazgatóságában való részvételét, amelyek megrendeléseket kapnak a kormány részéről.

— **Schacht Hjalmar dr. ui megbizatása.** Berlinből jelentik: A Havas-ügynökség jelenti, hogy Schacht dr. a közeli jövőben fontos megbizatást kap és a német kivitel egyik jelentékeny szolgálati ágát veszi át. Hivatalos helyen a hirt nem erősitették meg.

— **A szudétavidék gyors germanizálása.** Berlinből jelentik: A szudétavidék germanizálása óriási tempóban folyik. A hultsini kerületben 14.800 hektárt átvettek a cseh birtokosoktól és németek birtokába helyezték

— **Queipo de Llano spanyol tábornok Olaszországban.** Hendaye. Jólinformált körökben ugy tudják, hogy Queipo de Llanot azzal bizták meg, hogy az olasz hadgyakorlatokra küldendő katonai bizottságot vezesse. A tábornok még e hét folyamán Rómába utazik.

— **Iszonyú tombolt Stockholmban.** Stockholmból jelentik: A város felett hatalmas vihar vonult át, amely 20 percen keresztül minden forgalmat megbénitott. Számos épület sulyosan megrongálódott, a járókelők, főképen pedig a kerékpározók közül nagyszámban sérüléseket szenvedtek.

— **Kiterjesztik a városi vizvezeték-hálózatot.** A városi közüzemek igazgatósága elhatározta, hogy az alább felsorolt uccákban kiterjeszti a vizvezetékhálózatot: Occident, Russu Sirianu, Carol-körut folytatása, Bolintineanu, Radnei-ut, Stefan cel Mare-tér, Penes Curcan, Weitzer, Legionarilor, Bărbătiei si Credintei, Functionarilor, Silari, Virtutei Militarii, Militarilor és Marinarilor-ucca. A vizvezetéki hálózat kibővitésére 2,470.340 leit forditanak.

— **Megkezdődtek az olasz hadgyakorlatok.** Milánóból jelentik: Az olasz hadsereg hadgyakorlata a Po völgyében hétfőn megkezdődött. A főhadiszállás Milánóban van és a hadmozdulatokat Pariani tábornok vezeti, aki jelenleg hadügyi alminiszter. A hadgyakorlatra a német, spanyol és magyar katonai attasékat várják.

— **Kivégzés volt Németországban** Berlinből jelentik: Kedd reggel lefejeztek egy Kurt Franke nevü 20 éves fiatalembert, akit azért itéltek halálra, mert Frankfurt és Diezenbach közötti müuton gépkocsiával egy kereskedelmi utazót elrabolt.

— **Bombák robbantak Liverpoolban.** Londonból jelentik: Liverpool közelében kedden délután ujból két bomba robbant. Emberáldozata nincs a robbanásnak, az anyagi kár azonban igen nagy.

— **Libia népszámlálási adatai.** Rómából jelentik: A legutolsó népszámlálás adatai szerint Libia lakossága 900 ezer 604 főt tesz ki. Ebből a számból 104 ezer 660 olasz nemzetiségü, a többi benszülött. Addis-Abebaban jelenleg 31 ezer 700 olasz él.

— **Uj intézkedések a banktisztviselők munkaidejéről.** Temesvárról jelenti tudósitónk: A temesvári Kereskedelmi és Iparkamarához nagyfontosságu miniszteri leirat érkezett, mely törvényileg rendezi a nyári idényben a banktisztviselők és magántisztviselők hivatalos munkaidejét. A leirat értelmében máius 15-től szeptember 15-ig a bankintézetekben a hivatalos munkaidő reggel hét órától délután két óráig tart. A leirat megengedi, hogy a pénzintézetek délután egy, vagy két hivatalnokot ott tartsanak. Azok a bankok, ahol mérleget készitenek, a temesvári munkaügyi felügyelőségtől kell speciális engedélyt kérniök, hogy a tisztviselők tovább is dolgozhassanak délután. A magáncégeknél a tisztviselők reggel nyolc órától déli egy óráig, mig délután négytől este hét óráig dolgoznak.

1300 millió dollár a külföldi államok aranykészlete Amerikában

Newyorkból jelentik: A Federal Reserve Bank legutóbbi jelentése arról számol be, hogy az Egyesült-Államok aranykészletének szaporulata a külföldi tőkék beáramlásával julius hónapban 170 millió dollárral szaporodott. Ezzel a külföldi államok aranykészlete, amely jelenleg az Egyesült-Államokban van, 1300 millió dollárra emelkedett.

— **Két halálosvégü szerencsétlenség a frankfurti repülőnapon.** Frankfurtból jelentik: 150 ezer néző jelenlétében vasárnap nagy repülőnapot rendeztek, amelyen tizennégy nemzet repülői vettek részt. A repülőnapon két szerencsétlenség történt. Egy francia pilóta gépe földhöz ütközött és a pilóta meghalt. Egy másik repülőgép kényszerleszállást végzett és eközben halálra sebesitett egy járókelőt.

— **Visszakerült a spanyol arany a madridi bank páncélszekrényébe.** Madridból jelentik: A madridi spanyol bank páncélszekrényében elhelyezték azt a nagymennyiségü aranyat, amelyet Franciaország visszaadott Spanyolországnak.

— **KÉTEZER UTAS ÉLETÉT MENTETTE MEG A NEWYORKI RENDŐRSÉG GYORS BEAVATKOZÁSA.** A newyorki rendőrség bravuros módon mentette meg kétezer kiránduló életét. A „Hudson" hajót 2000 kiránduló kibérelte, hogy sétahajózást tegyen vele a Hudson-folyamon. Amikor a hajó elindult már, kétségbeesetten jelentkezett a rendőrségen az egyik nyersolaj vállalat főnöke s elmondta, hogy a hajó, melyet ő lát el a fütésre szükséges nyersolajjal, tévedésből petróleummal kevert nyersolajat kapott utja előtt és ez a keverék, ha a kazánba kerül, robban. A rendőrség szikratávíró utján próbált érintkezésbe lépni a hajóval és miután nem sikerült érintkezést kapni, repülőgépet küldött a hajó felkutatására. A repülőgép megtalálta a hajót és leállitotta idejében. Ha egy órával később érkezik a leállási parancs, akkor már a petróleummal kevert nyersolajat használták volna a hajónál és elkerülhetetlen lett volna a robbanás.

Papucshősöknél

— És ez itt, kérlek, amint látod, a férfiszoba...

— **ÓRIÁSI ÉRDEKLŐDÉS** kiséri a tegnap indult Motiu-féle nagy maradék-vásárt. Tekintse meg a kirakatokat.

— **Táviratilag küldte áldását XII. Pius pápa Sipos Sándor tordai ezüstmisés esperes-plébánosnak.** Tordáról jelentik: A tordai római katolikus hivek benőséges templomi ünnepség keretében vasárnap ünnepelték meg Sipos Sándor esperes-plébános első szentmiséjének huszonötéves jubileumát. Az ezüstmisés plébánosnak XII. Pius pápa a Szentszék titkársága utján táviratilag küldötte apostoli áldását, ami a Szentszék mindenre kiterjedő gondos figyelmének nagyszerü megnyilvánulása. A jubiláló plébánost a testvéregyházak, egyházközségek, egyesületek üdvözölték s volt hiveinek, a szárhegyi egyházközségnek küldöttsége élén Csergő Benedek marianumi hittanár nyujtotta át a szárhegyiek ajándékát: a pompás ezüst kelyhet. Szombaton este Márton Áron gyulafehérvári püspök utját Tordán rövid időre megszakitotta s üdvözölte az ezüstmisés plébánost.

— **Nincs vérhasjárvány Aradon.** Megirta az Arad Közlöny, hogy a gyümölcsidény kezdetén dr. Cotiolu Romuald városi főorvos felhivással fordult a közönséghez, elsősorban a szülőkhöz, kérve, hogy nagy elővigyázatossággal legyenek a gyümölcsfogyasztásnál és különösen ügyeljenek a gyermekekre, mert csak ilyenmódon korlátozható a nyári járványos betegségek jelentkezése. A felhiváson kivül az egészségügyi szolgálat egyéb, a közegészségügy védelmére szükséges intézkedéseket is alkalmazott, ezenkivül pedig állandó kimutatást készit a járványos megbetegedésekről. A főorvosi hivatal kimutatásából kiderül, hogy augusztus elsején Arad területén 2 vörheny, 7 torok és 4 tifusz-megbetegedést tartanak nyilván a kötelező bejelentések alapján. Ezek szerint tehát nem felel meg a valóságnak az, a napokban városszerte elterjedt hir, hogy Aradon veszedelmes vérhasjárvány dühöng.

— **Betegh Bébi nagysikerü hangversenye Alvácán.** Magasszinvonalu hangverseny zajlott le szombaton Alvácán. Erdély körülrajongott és kétségenkivül egyetlen széphangu énekes-primadonnája öt nyelven énekelt szebbnél-szebb énekszámokat. Betegh Bébi hangja kristálytisztán csillogott és a müsora minden egyes száma élénk tetszéssel találkozott. Csányi Mátyás kitünő karnagy és zeneszerző látta el a zongorakisérettet és önálló zongoraszámokkal is szerepelt nagy sikerrel. A hangversenyt Erdély több nagyobb fürdőhelyén is megismétlik.

— **Elkobzott nyilasröpirat Budapesten.** Budapestről jelentik: A vizsgálóbiró elrendelte a „Második rész, nemzeti szocialista káté" cimü sajtótermék lefoglalását, mivel az a hitfelekezetek alkotmány és rend ellenes izgatás és az állam és társadalmi rend felforgatására irányuló büntett ismérveit foglalja magában.

— **Székely André fényképész hazaérkezett.**

— **Megmérgezte magát egy hires magyar magándetektiv.** Budapestről jelentik: Vasárnap este Rákóczi-uti lakásában megmérgezte magát Magyari-Kossa Géza, 73 éves magánnyomozó Magyari-Kossa a békeidők legkiválóbb detektivfelügyelője volt, a hasonlóképen hires Krecsányi jobbkeze. A világháboru után nyugalomba vonult és magánnyomozó irodát nyitott, amely azonban az utóbbi időkben nem ment jól. Valószinü, hogy anyagi okokból követett el öngyilkosságot. Gázzal mérgezte meg magát. Eszméletlen állapotban szállitották kórházba.

— **Megtiltják a csemetekertészetben nevelt fiatal gyümölcsfák kivitelét.** Bucurestiből jelentik: Szombaton a földmüvelésügyi miniszterium szőllő-, kertészet- és gyümölcs-termelésügyi szakemberei értekezletet tartottak, amelyen az őszi munkatervet beszélték meg. Többek között elhatározták a romániai csemete-kertészetben nevelt fiatal gyümölcsfák kivitelének megtiltását. Ez a tilalom arra vezethető vissza, hogy ősztől kezdve az ugynevezett hibrid szőllőtőkéknek a törvény értelmében történő kiirtása következtében nagyobb gyümölcsfa-csemete kereslet várható.

— **Árlejtés a Felsőtemető ui ravatalozóhelyiségének felépitésére.** Aradváros gazdasági szolgálata ma bonyolitotta le azt az árlejtést, amelynek célja a Felsőtemetőben épitendő uj ravatalozó-csarnok munkálatainak kiadása. A tervek szerint a halottaskamra az épület pincéjében nyerne elhelyezést, ahol megfelelő hűtőkészülékeket szerelnének fel, a koporsók pedig felvonón kerülnek a földszinti ravatalozóhelyiségbe. Összesen nyolc ilyen ravatalozóhelyiség készül. Az épitkezés költségvetési előirányzata 2.700.000 lei. A versenytárgyaláson élénk árverseny fejlődött ki a résztvevők között, amennyiben a következő ajánlatot tették: Wandracsek és De 6.25 százalékos, Boros Jenő 7.5, Constructia-cég 7.5, Böszörményi Benedek 8 Kalausek épitész 8.7, Madár Géza 8.8, Dömötör László 9 és fél, Koch Károly 15 és Berecz János 15.8 százalékos ármérséklést ajánlott fel. Az árlejtésről jegyzőkönyv készül és ennek alapján történik meg a döntés.

— **Visszakéri Nagyvárad munkássága az állami birtokba vett Munkásotthont.** Kolozsvárról jelentik: A nagyváradi munkásság képviseletében a kolozsvári szakmai szervezetek vezetői szombaton délben emlékiratot terjesztettek dr. Tataru Coriolan királyi helytartó elé a Munkásotthon visszaszerzése érdekében. A nagyváradi Munkásotthont 1926-ban elvették a munkásoktól és állami kezelés alá rendelték. A munkásság több izben irt közben illetékes fórumoknál, hogy visszaszerezze a tulajdonát képező otthont, de mindezideig eredménytelenül. Most azonban remélik, hogy dr. Tataru szamostartományi királyi helytartó közbenjárása révén sikerülni fog az értékes épületet ismét birtokukba venni.

Sulyos közlekedési baleset a városháza előtt

Kedden délelőtt 11 órakor a Közművelődési Palota felől teljes sebességgel jött a Városháza felé a 342-es számu motorkerékpár. Ugyanebben az időben ért a helyszinre az 1-es számu társaságépkocsi melyet Pataki Ferenc vezetett. A motorkerékpáron ülő Drig Ioan őrmester a városháza előtti térre kikanyarodva, nem vette észre az autót és teljes erejével belehajtott a gépkocsiba. Az összeütközés oly heves volt, hogy ugy ő, mint a még motorkerékpáron ülő Florut Romulus altiszt széles ivben az utttestre zuhantak. A sebesülteket sulyos állapotban szállitották a közkórházba. A motorkerékpár a karambol következtében pozdoriává tört. A gépkocsinak nem esett komolyabb baja. A vizsgálat az ügyben megindult.

— **Zilahi Irén — operaénekesnő.** Zilahi Irén a budapesti lapok jelentése szerint a jövő évadban mint operaénekesnő mutatkozik be a közönség előtt. Zilahi Irén jelenleg férjével, dr Benedek László egyetemi tanárral Amerikában van körúton. A népszerü primadonna férjével Hollywoodba is ellátogat s csak szeptember elején érkezik haza Budapestre.

= **Hétszázmilliós kölcsönt nyult a Szövetkezeti Központ a hadsereg gabona- és takarmányvásárlásainak céljaira.** A nemzetvédelmi miniszterium felhatalmazást kapott, hogy a hadsereg liszt-, buza- gabona- és takarmányszükségletének idejében történő fedezése céljából az Institutul National al Cooperatiei szövetkezeti központtól 700 millió lei összegü kölcsönt vegyen fel. Ezt az összeget a hadügyminiszterium 1940. augusztusáig havi részletekben visszatéritheti. A kölcsön után a hadügyminiszterium a szövetkezeti központnak a Banca Nationala visszleszámitolási kamatlábánál félszázalékkal magasabb kamatot fizet.

Panaszkodik a windsori herceg

Cannesből jelentik: A windsori herceg tiltakozott a prefektusnál a sétahajótulajdonosok szokása ellen, hogy a turistákat villájához viszik. A herceg hozzátette, hogy a turisták elég magas összeget fizetnek és hogy mindig többszáz csónak közeledik villájához. A turisták órák hosszat állnak a villa körül s távcsővel figyelik minden mozdulatát a kertben.

— **Marószódát ivott egy asszony.** Kedden délután öngyilkossági kisérlet történt Aradon: Verbó Józsefné, született Frumbacher Luiza 27 éves asszony az Oituz-uccai lakásán marószóda-oldatot ivott. A szomszédok eszméletlen állapotban találtak rá. Azonnal értesitették a mentőket, akik a helyszinre kiszállva beszállitották a kórházba. Állapota sulyos.

— **Az „Ut Idők" legujabb száma** rendkivül gazdag tartalommal jelent meg. Szépirodalmi közleményei, bi rálatai, szórakoztató és ismeretterjesztő cikkei a müvelt középosztály legszélesebb rétegeihez szólnak. A lap gazdag tartalmából is kiemelkedik Zsigray Julianna mélyértelmü cikke. Hegedüs Ádám szines, mulatságos, vidám rajzokkal illusztrált elmélkedése az angolokról és a kalapdivatról; továbbá Babay József, Székely Tibor és Harsányi Gréte müvészi elbeszélése. Szerb Antal az irodalmi vezérekről. Marék Antal pedig Hankiss János „Tormay Cecille" c. könyvéről irt gazdag és értékes tanulmányt. A költemények közül kiemelkedik Szabó Lőrinc „Ima a gyermekekért" cimü megrázó hatásu verse. Karafiáth Jenő finom balatoni pasztellképe és Devecseri Gábor müvészi Homéroszi himnusz-forditása. Bónyi Adorján és Thurston nagysikerü regényeinek legujabb folytatásai, müvészi és időszerü képek egészitik ki a szépirodalmi részt, amelyet a vidám és érdekes Ceruzajegyzetek, a szerkesztői üzenetek s a többi hasznos és népszerü rovat tesz teljessé. Díjtalan mutatványszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési dija negyedévre Romániában 200 lei.

Beszámithatatlan-e az ál-pap, aki meggyilkolta testvérét

és a holttestét a templom mellett elásta..?

Bucurestiből jelentik: A fővárosi büntetőbiróság kedd reggel kezdte meg Vasile Dumitru álpap ügyében a főtárgyalást. Vasile Dumitru a mult év novemberében meggyilkolta Grigore nevü testvérét, akinek holttestét a templom mellett ásott gödörbe dobta és elföldelte.

Az elnöknek arra a felszólitására, hogy a vádlott mondja el a gyilkosság körülményeit, Vasile Dumitru értelmetlen feleleteket adott. Parcalabu elnök miután látta, hogy a vádlott beszámithatatlan, felfüggesztette a tárgyalást, átadta a szót Paduraru ügyésznek, aki beszédében Dumitru Vasile kórházba szállitását javasolta, ahol egy orvosokból álló bizottság tartja megfigyelés alatt, hogy tulajdonképpen a gyilkos miért beszámithatatlan? A védők közül Preda George ügyvéd és Dimitriu-Iasi ügyvédnő hasonló kérelemmel forditak az elnökhöz. A tárgyalást szeptember 28-ára halasztották el. Az orvosi bizottságba Parhon, Paulian és Tomescu orvosprofesszorokat felölték.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszertár, Piata Avram Iancu 12.
VANKA gyógyszertár, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszertár, Str. Mărăsesti 1.

— **A római katolikus népszövetség orvosszakosztálya** pályázatot hirdet a következő tárgyak kidolgozására: 1. Az egyke-veszedelem a székely vármegyékben, az utóbbi 30 év folyamán. 2. Falusi gyermekek táplálkozási viszonyai mennyiségi és minőségi szempontból. Pályázhatnak római katolikus vallásu, román állampolgárok, bel- vagy külföldi egyetemet látogató orvostanhallgatók. Mindkét dolgozat szigoruan eredeti, helyszini tanulmányok alapján készüljön. Az 1. számu dolgozatnak legalább egy járás, a 2. számunak egy, legalább 1000 lakosu község adatait kell feldolgoznia. Terjedelem legfeljebb 16 gépelt ivoldal. Beküldési határidő 1939 december 31. A pályázatok névteleniil, jeligés levél melléklésével küldendők. Dr. Nagy András orvos, szakosztályvezető, Mercurea-Ciuc, Str Stefan cel Mare 9. cimre. A legjobb dolgozat 1500—1500 lei jutalomban részesül.

— **Dr. Székely fogorvos ismét rendel.**

„Zártkörü" kivégzés

Párisból jelentik: A La Manche-csatorna partvidékén fekvő St. Brieuc városkában most volt az első „zártkörü" kivégzés. Eddig a kivégzések a legteljesebb nyilvánosság szine előtt mentek végbe Franciaországban, amióta azonban a tömeggyilkos Weidmann marseillei kivégzése közbotránybva fullt, az igazságügyminiszterium elrendelte, hogy a nagyközönséget többé nem szabad odaengedni a kivégzés szinhelyére. A st. brieuci kivégzés már a nyilvánosság kizárása mellett ment végbe. A halálraitélt egy 34 éves fiatalember volt, akit rablógyilkosság miatt itéltek halálra. A lefejezésnél csak a törvényszék elnöke, a csendőrség parancsnoka, a védő és a fogházlelkész lehetett jelen.

SOK PÉNZT TAKARIT MEG
Ha bundát, szőrmét nyáron készittet, vagy javittat
IUGA SZUCSMESTERNÉL
Metianu-ucca 15.
Elsőrendű munka, olcsó árak

= **A „Consum" legujabb száma** részletesen beszámol a hét minden fontosabb gazdasági eseményeiről és ismerteti a vezető pénzintézetek egymásután megjelenő félévi mérlegeit. A Jegybank félévi mérlege a szinaranykészlet 3700 kilós emelkedéséről számol be. Részletes kimutatást közöl a „Consum" legujabb száma az utolsó nyolc év tőkeemisszióiról és általában a részvénytársasági tőke szaporulatáról. Az érdekesebb cikkek közül kiemeljük a következőket: A regionális elektrifikálási koncesszióval rendelkező vállalatok nagyszabásu épitkezéseket kezdenek a szabadzónák energiaszükségletének ellátására. A földmüvelésügyi miniszterium megkezdte mezőgazdasági gépbeszerzési akcióját. Jelentős módositások a banktörvényben. A Neuman-konszern vállalatai ez évben már bucurestiben székhelyükön tartják meg közgyülésüket. Huszonötszázalékos rentabilitással dolgozik a medgyesi zománcedénygyár. A Fumosan nikotinmentesitő vállalat huszonnégymillióra leszállitotta részvénytőkéjét. Százhatvanmilliós előirányzattal négy uj munkásbiztositó-diszpenzár épül. Német érdekeltségü biztositó intézetek megkezdték a rayonirozási egyezmény végrehajtását. Közli a „Consum" legujabb száma a legujabb részvénytársasági tőkeemelési tranzakciókat, uj részvénytársasági alakulásokat, pénzpiaci hireket, a legfrissebb közszállitási árlejtéseket. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivatáltól: Kolozsvár, Str. Reg. Maria 48.

Szinház

Id. Szendrey Mihály bucsuestéje

Aradváros szinházlátogató közönségének szine-java volt jelen kedden este a Central-kertszinházban, ahol id. Szendrey Mihály, az egykori szinigazgató bucsuzott el ezuttal mindörökre a szinpadtól. Szendrey Mihály bucsufellépte alkalmából Pierre Wolff „Titok" cimü darabjának főszerepét alakitotta, mint nagynevü elődei közül Ujházy Ede, aki 1909-ben vonult vissza, valamint Czigláu István, aki 1914-ben bucsuzott a szinpadtól s Várnay Jenő, aki 1921-ben ugyancsak a „Titok"-ban szerepelt utoljára visszavonulása előtt.

Arad szinházi életében mindig eseményt jelentett id. Szendrey Mihály fellépte. Ma azonban hatványozott mértékben képezett ez eseményt, mivel a kivételes szinészi képességekkel rendelkező id. Szendrey Mihály bucsut vett a világot jelentő deszkáktól és szeretett közönségétől, amelynek sok-sok feledhetetlen, kellemes szórakozást szerzett kiváló alakitásaival. Szendrey Mihály bucsufellépte alkalmával egyik legjobb szerepét, a „Titok" cimü francia vigjátéknak a főszerepét alakitotta mindvégig lenyügöző módon. A nyugalomba vonuló öreg szinész magával ragadta közönségét, amely sok nyiltszini tapssal adózott a kiváló alakitást nyujtott Szendrey Mihálynak. Rajta kivül pompásan játszottak még: Papp Ella, Vargha Ilus, M. Palucz Vilma, Berengh Béla, valamint a társulat többi tagjai is.

Egy londoni klubban

Irta: BÁLINT GYÖRGY

„Sajnos, itt nincsenek férjek" — mondja udvariasan a telefonos, ha valamelyik klubtagot a felesége keresi. A klubban valóban nincsenek sem férjek, sem völegények, sem udvarlók. A klubban csak férfiak vannak, akik néhány óráig egymás között akarnak lenni. Ha valamelyiküket nő találja keresni, csak akkor hivják a telefonhoz, ha előbb már engedélyt adott erre. „A klub a férfiak oázisa, ahol egy ideig nőmentesen üdülhetnek" — mondja nevetve, de meggyőződéssel a klub egy tagja. Kivétel nélkül minden komoly angol klub ilyen oázis. Az oázisok berendezése fényüző, de nem modern. Kényelmes, előkelően régimódi bútorok emlékeztetik a fiatalabb tagokat vagy a vendégeket az intézmény gyakran történelmi multjára. Csak a bár italai haladnak a korral: a nagymultu sherry és portói mellett a divatos koktélek is helyet kapnak a Viktória-stilü polcokon.

A klub, melynek most vendége vagyok, egy régi palotában van nem messze a Whitehalltól. London politikai negyedétől. Ugynevezett bohémklub, természetesen brit fogalmak szerint. Irók, ujságirók, tudósok és politikusok járnak ide, hogy a bár magas székein, a fehér ebédlőasztalok mellett, vagy az öblös karosszékekben beszélgessenek a válságról, helyesebben a válságokról. Mert két válság érdekli most őket: az egyik Európa válsága a másik az angol léleké. E két válság kölcsönhatásai tagadhatatlanok. Európa válsága indította meg az angol lélek krizisfolyamatát és ez ismét döntően hat majd egyidőre az előbbire.

Ebéd közben beszélgetünk e bonyolult jelenségekről. Bárányt szolgálnak fel, édeskés mentha-mártással s hozzá kesernyés angol sört. A kezdő London-járó nehezen szokja meg a brit konyha e különös izösszeállitásait, de idővel megszereti őket és a szeretet épp ugy, mint a kezdeti vonakodás, nagyfoku és szimbólikus. Londont kezdetben nehéz szeretni és később nehéz nem szeretni. Ezt tudják az angolok is és azért nem csodálkoznak a vendég őszinte vallomásán. Feltünően érdekli őket az idegenek véleménye, a kedvezőtlen vélemény épp ugy, mint a hizelgő. Ők maguk udvariasak, de őszinték: ezt várják a látogatótól is. Nemzeti hibáik legalább annyira foglalkoztatják őket, mint nemzeti erényeik. E hibák és erények között néha nagyon rövid az ut: egy alapos válság megtepően könnyen áthidalhatja és jellegzetesen angol erényt teremthet egy jellegzetesen angol hibából.

— Talán a kényelemszeretet a legnagyobb hibánk — mondja valaki az asztalnál. — Egy kissé elkényeztettük magunkat és kezdtük már valami örök szinte isteni adománynak tekinteni az angol kényelmet. Egy reggel azután arra ébredtünk, hogy veszély fenyegeti kényelmünket. És mivel nagyon ragaszkodunk hozzá, elhatároztuk, hogy egyelőre lemondunk róla. Vállaljuk a pillanatnyi kényelmetlenséget csak azért, hogy a jövőben megint a régi kényelmet élvezhessük.

— Az angolok nem szeretnek cselekedni — jegyzi meg később a társaság egyik tagja, Tom Clarke, a hires köziró, aki ujságirástant tanit a londoni egyetemen — nem szeretnek cselekedni, nem szeretnek a holnapra gondolni, nem szivesen szánják magukat döntő elhatározásokra. Általában irtóznak a nagy pillanatok feszült pátoszától. De ha egyszer felismerték, hogy előtt a cselekvés ideje, akkor kiveszik kezüket zsebükből és munkához látnak. Nyugodtan, de elszántan kezdenek ilyenkor dolgozni és semmisem állithatja meg őket. Gyakran elég későn jut eszükbe, de sohasem tulkésőn.

Ujabb sőröket hoz a pincér. Valaki megjegyzi, hogy tulajdonképen az angol módszer a helyes: miért már előre nyugtalankodni és nyüzsögni, miért kell távoli veszélyekre felkészülni? Az ember érezze magát jól, amig lehet, várja meg a tizenkettedik órát és akkor egy perccel sem korábban, de egy perccel sem később, tegye meg amit tenni kell. „Hány óra?" — kérdi hirtelen a szomszédja. Csendesen nevetnek és arról beszélnek, hogy demokratikus angolok milyen csodálatos fegyelemre képesek néha. Végtelenül individualisták, de ha kell, átmenet nélkül válnak megbonthatatlan kollektiv egységgé. Ez nemcsak a kisemberekre, nemcsak a tömegre vonatkozik, hanem még a legnehezebben fegyelmezhető emberfajtára, a politikusra is. Kissé gunyosan, de mégis elismeréssel mesélik, hogy Churchillhez egyik legutóbbi beszéde után lelkesen sietett oda Lady Astor és biztositotta: mindent megtesz, hogy bejuttassa a kormányba. „Ugy tudom, asszonyom, hogy már három éve nem vagyunk beszélő viszonyban". — mondta kissé csodálkozva Churchill. „Éppen ez bizonyitja most hazafiasságomat". — felelte a Lady némi pátosszal. E pátosz, mint általában minden pátosz, szeliden ironikus mosolyt kelt az angolokban, de magát a cselekedetet, Astorék irányváltoztatását jellemző kortünetnek találják. Eszembe jut, hogy idejövet az egyik Astor háza előtt mentünk el. Éppen egy öregur jött ki ebből az erősen jobboldali palotából: Lord Hewart, Anglia legfőbb birája, aki mellesleg a liberális párt harcos tagja. Magas közjogi méltósága sohasem gátolta ellenzéki elveinek hirdetésében, viszont ezek az ellenzéki elvek ugylátszik, nem zavarják a személyi kapcsokat, melyek a konzervativ párt jobbszárnyához füzik. Mindez kissé különösen hat a mai kontinensről jött vendégre, valahogy ugy, mint a kesernyés sör és az édeskés mentha-mártás kapcsolata. Nehéz megszokni az angol konyha sajátosságait, de aki egyszer megszokta, az megkedveli őket. Nem csoda, hogy az angolok erősen ragaszkodnak e sajátosságukhoz: oly erősen, hogy, mint mondják, még áldozatokra is hajlandók értük. És aki ismeri őket és tudja, hogy milyen ritkán mondanak ilyesmit, az nem kételkedik benne, hogy komolyan beszélnek.

SPORT KÖZLÖNY

Itt a nemzeti bajnokság tavaszi müsora!

Február 25-től junius 2-ig bonyolitják le az első liga programját

A nemzeti bajnokság teljes őszi müsorát már közöltük, alább adjuk a tavaszi programot, amelynek beosztása, illetve az egyes fordulók egymásután való következése azonos az őszivel. A tavaszi idény február 25-én veszi kezdetét és junius 2-án bonyolitják le az utolsó bajnoki fordulóját az 1939—40. labdarugó-évnek. A teljes tavaszi müsor az alábbi:

Február 25: Venus—AMTE (AMEFA), Juventus—Ripensia, Victoria—Unirea Tricolor, UDR—Carpati, Gloria CFR—Rapid, CAMT—Sp. Studentesc.

Március 3: Sp. Studentesc—Juventus, Venus—Victoria, Rapid—UDR, Ripensia—Gloria CFR, AMTE (AMEFA)—CAMT, Carpati—Unirea Tricolor.

Március 17: Unirea Tricolor—Rapid, Juventus—AMTE (AMEFA), CAMT—Venus, Victoria—Carpati, UDR—Ripensia, Gloria CFR—Sp. Studentesc.

Március 31: Venus—Juventus, Sp. Studentesc—UDR, Rapid—Carpati, Ripensia—Unirea Tricolor, CAMT—Victoria, AMTE (AMEFA)—Gloria CFR.

Aprilis 14: Unirea Tricolor—Sp. Studentesc, Juventus—CAMT, Victoria—Rapid, Gloria CFR—Venus, Carpati—Ripensia, UDR—AMTE (AMEFA)

Aprilis 21: Juventus—Victoria, Sp. Studentesc—Carpati, Venus—UDR, AMTE (AMEFA)—Unirea Tricolor, Ripensia—Rapid, CAMT—Gloria CFR.

Aprilis 28: Rapid—Sp. Studentesc, Unirea Tricolor—Venus, Gloria CFR—Juventus, Victoria—Ripensia, Carpati—AMTE (AMEFA), UDR—CAMT.

Május 1: Juventus—UDR, Venus—Carpati, Sp. Studentesc—Ripensia, Gloria CFR—Victoria, AMTE (AMEFA)—Rapid, CAMT—Unirea Tricolor.

Május 12: Rapid—Venus, Unirea Tricolor—Juventus, Victoria—Sp. Studentesc, Ripensia—AMTE (AMEFA), Carpati—CAMT, UDR—Gloria CFR.

Május 26: Venus—Ripensia, Juventus—Carpati, UDR—Victoria, AMTE (AMEFA)—Sp. Studentesc, CAMT—Rapid, Gloria CFR—Unirea Tricolor.

Junius 2: Rapid—Juventus, Sp. Studentesc—Venus, Unirea Tricolor—UDR, Carpati—Gloria CFR, Ripensia—CAMT, Victoria—AMTE.

Középeurópa Kupa 1939.

Venus — — —
Bologna FC — —
Bologna 0:1, 5:0 = 5:1

Ferencváros — —
Sparta — — —
Ferencváros 2:3, 2:0 = 4;3

Ferencv. 1:3, 4:1 = 5:4

SK Beogradski —
Slavia — — —
BSK 3:0, 1:2 = 4:2

Ambrosiana — —
Újpest — — —
Ujpest 1:2, 3:1 = 4:3

Ujpest 2:4, 7:1 = 9:5

Újpest 4:1, 2:2 = 6:3

Pompás müsort bonyolitanak le az atléták telepünnepélyén

A „vágtató ló" bemutatója

Augusztus 13-án kerül sorra ezévben az AAC (CAA) által megrendezésre jutó nagyszabásu telepünnepély, amely az évenkénti hasonló ünnepségek méreteit — tekintettel a jubileumi esztendőre — felül fogja mulni. Az agilis, fáradhatatlan rendezőség már ki is dolgozta főbb vonalakban a nap müsorát, amelyet alábbiakban ismertetünk. Különösen nagy érdeklődésre tart számot Zalai Sándornak szabadalmazott találmánya: a „vágtató ló", amely nem egyéb fából készült, kerekeken nyugvó lónál, mely azonban — és ez a találmány érdekessége — himbáló mozdulataival a valóságos lovaglás érzését kelti. Ezzel az érdekes találmánnyal, amelynek bemutatója az atléták telep-ünnepélyén lesz, 10 éven aluli gyermekek fognak versenyt rendezni és a győzteseket az egyesület díjazza. A program főbb pontjaiban tehát a következő:

Délelőtt: 1. Oldboys-teniszverseny (45 éven felüli férfiak és 30 (?) éven felüli hölgyek részére.

2. Astra—Tricolor Szablóczky-vándordijas oldboys-mérkőzés (fél 10 órakor).

Délután: 3. A „vágtató ló" versenyei.

4. AMTE (AMEFA)—ATE (SGA) oldboys-mérkőzés (fél 5 órakor).

5. Gloria—AAC (CAA) oldboys-mérkőzés (háromnegyed 6 órakor).

6. Volley-ball bemutató (AAC—CAA és Hellas csapatai között).

7. Oldboys fáklyás-staféta (AAC (CAA) és a Gloria öregjei között).

Este a telepen az összes szakosztályokat felvonultatja az AAC (CAA) s ezek a közönség előtt fognak tisztelegni. Előtte vacsora, vacsora után pedig reggelig tartó tánc következik a külön erre a célra felállitandó tánc-pódiumon.

A délutáni szórakozások egész sora áll majd az érdeklődő közönség rendelkezésére, ugyszintén a legkülönbözőbb sátrak (cukrász, ital, feketekávé és tombola-sátor) gondoskodnak a jó és kellemes hangulatról. Annyi bizonyos, hogy a gondos előkészületek nem vesznek kárba, mert az AAC (CAA) telepünnepélye idén is felülmulja a hasonló rendezvényeket.

Atlétikai eredmények Németországban

Berlin. A berlini nagy atlétikai versenyen több magyar atléta állt starthoz és közülük Csaplár a 10.000 méteren, Várszegi pedig a gerelyvetésben győzött, a többiek mérsékeltebb helyezést értek el. Az eredmények a következők:

10.000 méter: 1. Csaplár 31 p. 24.4 mp., 2. Beviacqua 31 p. 28.1 mp., 3. Haushoffer 31 p. 37 mp. Gerelyvetés: 1. Várszegi 7078 cm., 2. Berg 6924 cm., 3. Sule 6316 cm. Távolugrás: 1. Maffei 749 cm., 2. Long 749 cm., 3. Hakansson 734 cm. A magyar Gyurica 715 cm.-el ötödik helyen végzett. Rudugrás: 1. Haunzwickel 405 cm., 2. Romeo 400 cm., 3. Kaas 400 cm. Zsufka 390 cm.-el hatodik. 110 m. gát: 1. Lidman 14.6 mp., 2. Pollmanns 14.8 mp., 3. Kumpmann 15 mp. 200 m.: 1. Neckermann 21.3 mp., 2. Gonelli 21.4 mp. 800 m.: 1. Bradscheid 1 p. 50.8 mp., 2. Edell 1 p. 51 mp., 3. Leveque 1 p. 51.8 mp. Sulydobás: 1. Kreek 1605 cm. 2. Trippe 1593 cm., 3. Jansen 1528 cm.

Itt irjuk meg, hogy Stuttgartban is két magyar atléta versenyzett és pedig a középtávfutó Szabó és a diszkoszvető Kulitzky. Szabó betegen indult az 1500 méteres versenyen és 4 p. 08 mp.-el hetedik lett, Kulitzky 4848 cm.-es eredménnyel negyedik helyen végzett. A verseny eredményei: 400 m.: Lanzi 46.9 mp., 1500 m.: Mehlhose 3 p. 54.4 mp. 5000 m.: Schaumburg 14 p. 46.8 mp. Magasugrás: Tanaka 197 cm. Hármasugrás: Kin 1534 cm. Diszkosz: Wotapek 5016 cm. 4x400 m.: Németország 3 p. 11.4 mp.

Nyaraló előfizetőink

nyári cimére a belföldön bárhová portófelszámitás nélkül küldjük az **ARADI KÖZLÖNY**-t

Elutazása előtt közölje kiadóhivatalunkkal: hol tölti a nyarat, hová küldjük utána az ARADI KOZLONYT

Ma estig

jelentkezhet a budapesti sportvonatra

Utlevél nélkül,

csak egy személyazonossági igazolvánnyal.
Aradról indul augusztus 10-én.
Budapestről vissza augusztus 16-án.

Az utazás ára Lei 1800

személyenként oda-vissza, számozott 3 ik osztályu vagonokban.
A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető!

Jelentkezések:

„EUROPA-ROMANIA"

menetjegyirodában

SÁNDOR

könyvkereskedésben

Szemben a megyei prefekturával.

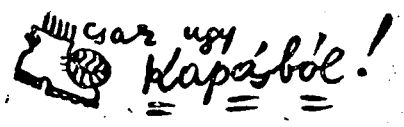

Még egy aradi siker volt a marosvásárhelyi uszóversenyen: az 50 méteres leány melluszásban az AAC (CAA) uszónője Boross Magda 51 mp.-es idővel győzött erős ellenfelekkel szemben.

Az alkerületi sportszövetség titkársága Str. Eminescu 26. szám alól elköltözött az uj cim: Str. Gheorghe Lazar 6., ahol a szövetségi titkár délután 6 és 8 óra között áll rendelkezésre.

O ÓVOTT A MURES! A marosvásárhelyi Mures sportegyesület megóvta a Gloria CFR elleni minősitő mérkőzéseket azon a cimen, hogy Váradv nevü kapusát megvesztegették. Sportkörökben élénk érdeklődéssel tekintenek az óvás ügyének tárgyalása elé, amely a napokban kerül az illetékes szövetségi fórumhoz.

Augusztus 16—20 között rendezi meg a szövetség az aradi tenisz-bajnokságot

Az alkerületi tenisz-szövetség, mint megirtuk, augusztus hónap folyamán megrendezi az aradi tenisz-bajnoki versenyt, amelyen kizárólag aradi egyesületek igazolt teniszezői vehetnek részt. A verseny augusztus 16—20. között kerül lebonyolitásra és pedig a következő versenyszámokkal: I. oszt.: férfi egyes, női egyes, férfi páros, vegyes páros, női páros. II. oszt.: férfi egyes, női egyes, férfi páros, vegyes páros, női páros. Ifj.: fiuk, leányok, fiu-páros, vegyes páros, leány-páros, gyermekverseny: fiuk és leányok részére. A verseny iránt aradi tenisz-körökben máris nagy érdeklődés nyilvánul meg és bizonyosra vehető, hogy az aradi egyesületek tömegesen vonultatják fel versenyzőiket a bajnoki versenyre.

Uj Európa-rekord a finn—svéd atlétikai viadalon

Stockholm. A finn—svéd atlétikai viadalt vég eredményben a finnek nyerték 112—102 arányban. A második versenynapon számos finn és svéd uj rekordot állitottak fel, amelyek között egy Európa-rekord is akad. Részletek: 110 méteres gát: 1. Lidman svéd 14.2 mp. Európa rekord! Diszkoszvetés: 1. Bergh svéd 47.82 méter. Rudugrás: 1. Lahdesmaki finn 410 cm. 1500 m: 1. Andersson svéd 3 perc 48.8 mp., svéd rekord! 2. Jansson svéd 3 perc 49.2 mp. 3. Hartikka finn 3 perc 50 mp., finn rekord! Gerelydobás: 1. Iarvinen finn 72.24 méter. 10.000 m: 1. Maki finn 30 perc 35.4 mp. 2. Salminen finn 30 p. 35.5 mp. 3. Tillmann svéd 30 p. 42.2 mp., svéd rekord! Hármasugrás: 1. Rajasaari finn 15.41 méter. 3000 m. akadály: 1. Isohollo finn 9 perc 08.8 mp. 200 m: 1. Strandberg svéd 22.1 mp. 4x400 m: 1. Svédország 3 perc 16.2 mp., 2. Finnország 3 perc 16.3 mp.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A 70 hektoliter-kilónál gyengébb fajsulyu buzát is felvásárolja a gabonaértékesitési szolgálat

Az országban folytatott tanulmányok alapján megállapitást nyert, hogy több vidéken az idei buzatermés hozama nem felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket feltételként szabtak meg ahhoz, hogy a buzaértékesitő hivatalok a termést felvásárolhassák. A kormány gazdasági bizottsága rendkivüli, különleges ülésre ült össze, amelynek során elhatározták a 70 kilós minimális hektoliter-suly leszállitását, ugy, amint annak feltételeit későbbi minisztertanácsi jegyzőkönyvben meghatározzák. Eme fontos határozat következményeképpen a nemzeti szövetkezeti intézet felhatalmazást nyer, hogy a 70 hektoliter-kiló fajsulyu buzánál gyengébb minőségü készleteket is fel-vásárolja. Természetesen azonban ezeknél a vásárlásoknál részaránvosan csökkenő árakat fizetnek majd.

Urdareanu udvari miniszter lett a Resica Müvek elnöke

Bucuresti. A Resica Müvek és Uradalmak igazgatósága Ernest Urdareanu udvari minisztert választotta meg elnökévé, alelnökök lettek Constantin Argetoianu királyi tanácsos és Alexandru Perieteanu volt miniszter. Az ügyek vezetésére külön elnökség alakult, amelynek tagjai Urdareanu elnök, Malaxa Nicolae mérnök és Max Ausschnitt ügyvezető igazgatók. Az 1938. üzletévre a vállalat 52 és fél lei adómentes osztalékot fizet, amellyel a részvényesek résztvehetnek a most kibocsátásra kerülő 90 millió lei névértékü uj részvények jegyzésében. Az uj emisszióval egymilliárd leire emelkedik a Resica Müvek alaptőkéje.

Termény-exportunk tükre

A nemzetgazdasági minisztérium junius havi kimutatása szerint 1000 kilós tonnákban a következő gabonanemüek, hüvelyesek és olajmagvak hagyták el az országot: buza: 100.901 (tavaly 23 ezer 314); tengeri: 59.297 (tavaly 24.675), árpa: 15.847 (2.812), zab: 7 (-), rozs: 2.752 (1.617), bab: 334 (1.776), borsó: 495 (479), lencse: 133 (19), repce: 1.295 (180), napraforgó: 1.834 (957), tökmag: 515 (777), olajpogácsa: 66.827 (6.769), egyebek: 412 (779) Ez a kiviteli mennyiség a következőképpen oszlott meg országonként:

Németország	74.690
Olaszország	63.156
Svájc	11.018
Anglia	10.400
Cseh—Morva protekt.	8.895
Görögország	7.653
Dánia	6.568
Franciaország	4.180
Más országok:	6.390

Januártól juniusig ezekben a cikkekben összesen 1.038.716 tonnát tett ki a kivitel és legnagyobb vásárlóként Anglia szerepel (277.138 tonna), utána pedig a sorrend a következő:

Németország	184.416
Olaszország	161.558
Görögország	977.358
Belgium	76.625
Németalföld	69.870
Dánia	35.790
Franciaország	21.660
Egyéb országok	114.202

A fenti számadatokból kitünik, hogy juniusban a kivitel 125.440 tonnával haladta meg az előző év hasonló időszakában elért kivitelt, 1939. első féléve pedig 566.873 tonnával volt több az előző év első félévéhez viszonyitva, mégis 257.521 tonnával maradt el az 1937. január—junius között lebonyolitott kivitel mögött. Most, hogy az ui értékesitési rendszer megkezdődött, remény van arra, hogy a régi és uj buza-fölöslegek előnyösebb elhelyezkedést találnak.

Augusztus 10-én nyilik meg a Szatmár—szigeti vasutvonal

Szatmárról jelentik: Ismeretes, hogy a napokban román—magyar vegyesbizottság járt Szatmáron és Máramarosszigeten, ahol a vasuti forgalom ujból helyreállitását tárgyalta meg. Értesülésünk szerint a szatmár—szigeti vasuti személy- és teherszállitás már augusztus 10-én megkezdődik.

= **Értekezletet tartanak a munkakamarák elnökei.** A foglalkozási ágak szervezéséről szóló törvény szakmai vitája szerdán kezdődik meg. Erre a napra ugyanis a munkakamarák szövetségének vezetősége **értekezletre hivta össze a munkakamarák elnökeit.**

Márka helyett erős devizával fizetendő a Németországon keresztül történő tranzitó szállitás

Bucuresti-i jelentés szerint augusztus elsejétől kezdődőleg minden Németországon keresztül történő tranzitó szállitásnál az összes költségeket és illetékeket erősdevizával kell fizetni az érdekelteknek, nem pedig márkával, ahogyan eddig történt. Ez a rendelkezés, amelyet a Birodalmi Bank körlevélben közölt a külfölddel, megdrágitja a birodalmon keresztül való tranzitót, mert Németországban az angol fontot 11.50 német márkás árfolyamon számitják, mig Romániában a német márka árfolyama 41.50—42 lei. Mivel a német márkában történő fizetésnél a szállitási dij tekintetében lényeges eltérés van, az erős devizával való fizetés tekintetében, több nagy romániai szállitási vállalat kénytelen volt bizonyos, Német országon keresztül lebonyolitandó szállitásra vonatkozó ajánlatát visszavonni.

Fokozzák a földmivelésügyi minisztérium erdészeti szolgálatának kereskedelmi tevékenységét

A földmüvelésügyi minisztérium reszortigazgatósága elkészitette a tárca ujjászervezésére vonatkozó törvényjavaslat keretén belül az erdészet-kereskedelmi szolgálat szabályzatának tervezetét. A tervezet több jelentős pénzügyi természetü ujitást kiván bevezetni, különös tekintettel a kereskedelmi tevékenység és eljárás meggyorsitására. Intézkedés történik majd az erdőrendészet ujjászervezésére is, hiszen akkor, amikor a kihágásokkal mintegy 300 millió leivel károsul meg évente az állam, addig az erdők őrzése 120 millió leit vesz igénybe.

= **EGYMILLIÁRD SZÁZHETVENMILLIÓ LEI UTÉPITÉSRE. A Monitorul Oficial szombati száma királyi kéziratot közöl, amelynek értelmében a közmunkaügyi miniszterium javára, utépitési munkálatok céljaira két rendkivüli hitelt nyitottak. 870 millió, illetve 300 millió lei értékben.**

Vállalati alkalmazottak népszámlálása

Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium bizottságot nevezett ki, amelynek az a feladata, hogy összeirja az egész ország területén működő kereskedelmi és iparvállalatok fizetéses alkalmazottait. Ez a bizottság most tartotta első ülését és egy szükebbkörü bizottságot küldött ki, amely az alkalmazottak népszámlálásához szükséges kérdőiveket elkészitse és az összeirás munkálatait megszervezze.

= **Köztisztviselők és törvény alapján alakult intézmények, bizottságok tagjainak napidija.** A kormány tagjai minisztertanácsi jegyzőkönyvet irtak alá a közalkalmazottak kiszállásánál fizetendő napidijakról szóló minisztertanácsi jegyzőkönyv módositásáról Julius 1-étől kezdődőleg a kiszállási dijak a következőképen alakulnak: 2500 lei bruttó fizetésig napi 150 lei, 4000 leiig napi 250 lei 6000 leiig napi 300 lei, 15.000 leiig 350 lei, 19.000 leiig 400 lei és legalább 19.000 lei bruttó fizetés után napi 500 lei. Kivételt képez a geológiai szolgálat személyzete és mindennemü felülvizsgálati kiszállás. A vezérfelügyelők 500 leit, a felügyelők 450 leit, a tanfelügyelők 300 leit és a helyettes tanfelügyelők 250 leit kapnak naponta. Ezzel kapcsolatban még minisztertanácsi jegyzőkönyvet irtak alá a különböző, törvényes alapon létesitett intézmények és bizottságok tagjai számára fizetendő jelenléti dijazásról. A dijazás a következő: Elnök 500, tagok 400, titkár 300 lei, független attól, hogy az illető köztisztviselő, vagy sem. Fenti összegek a fizetendő dij legmagasabb határát képezik. Vidéken 10 százalékos redukció alkalmazandó.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A földmüvelésügyi minisztériumban törvénytervezeten dolgoznak a mezőgazdasági kamarák szervezetéről szóló törvény módositására. A módositás — hir szerint — megszünteti a tartományi kamarák létesitésének elgondolását.

*

Nagyszebenből jelentik, hogy ünnepélyes külsőségek között megnyilt a nagyszebeni ipari kiállitás. A megnyitó ünnepségen Bujoi nemzetgazdasági miniszter is megjelent.

*

Bucurestiben a városvezetőség szabályrendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében a város területén müködő fatelepeket osztályozta.

*

Az utóbbi időben az örökösödési illeték jelentős emelkedésen ment keresztül és pénzügyminisztériumi körökben felfigyeltek azokra a panaszokra, hogy egyes vonatkozásokban igen mélyen érinti az örökséget és akadályozza a román vagyon kialakulását ez a rendszer. Ezidőszerint törvénytervezet készitését tanulmányozzák a panaszok megszüntetésére.

*

A Monitorul Oficial szombati számában egyszakaszos törvény jelent meg, a lezárt költségvetésekből származó tartozások felszámolására vonatkozólag, ami módositja az eredeti törvény 24. szakaszát.

= **TELEKI ERNŐ GRÓF A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK ROMÁNIAI ÉRDEKELTSÉGEINEK ADMINISZTRATOR DELEGUÉJE. Kolozsvárról jelentik: A Magyar Általános Hitelbank központi igazgatósága már korábban elhatározta, hogy erdélyi fiókhálózatát önálló a romániai székhellyel biró intézetté alakitja át és ennek a nagyszabásu tervnek a megvalósitásába a román gazdasági élet több előkelőségét is bevonja. Értesülésünk szerint ennek a tervnek megvalósitására gróf Teleki Ernő, a kiváló erdélyi financier nyert megbizást, adminisztrátor delegué minőségben. A Magyar Általános Hitelbank érdekeltségéhez tartozik tudvalevőleg két erdélyi cukorgyár is.**

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 2.

Bucuresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállásjelentés. 13.08: Nyári szalonzenekara. 13.45: Felolvasás. 13.55: A zene folytatása. 14.10: Hirek. 14.30: A zene folytatása. 15.10: Időszerü közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Dr. C. Radulescu-Calafat előadása az élelmiszerek és a közegészség megőrzéséről. 19.17: Fritz Kreisler, Wilhelm Backhaus és Maurice Marechal lemezek. 20: Müvészeti krónika. 20.15: Rodica Bujor énekel. 20.40: Mircea Nemens énekel. 21: Dvorák-lemezek. 22: Hirek, sportközlemények. 22.15: Tánclemezek. 22.30: Seyfitin Asaf tanár hegedühangversenye. 23: Hirek. 23.15: Petrica Motoiu zenekara. 23.45: Hirek német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hirek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hirek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hirek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál. 15.30: Hirek. 17.15: A rádió diákfélórája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 18.35: Rendőrzenekar. 19.45: Előadás ruszinok részére. 20.15: Hirek. 20.25: Kiss Lajos és cigányzenekara. 21.20: Két egyfelvonásos. 22.20: Ces Quatres lengyel énekegyüttes. 22.40: Hirek, időjárásjelentés. 23: Emser Jaap hegedül, zongorán kiséri Földes László. 23.35: Tánclemezek. 23.40: Hirek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 20.30: A mai Weimar. Klenka János dr. városképe. Felolvasás. 21: Hirek. 21.20: Hanglemezek. 22.10: A graefenbergi vendég. Nyiresi Tichi Kálmán előadása Pákh Albertről. Felolvasás. 22.40: Lakatos Flóris és cigányzenekara. 23: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népies zene. 14.10: Néndalok. 14.30: Lemezek. 18.45: L...ezek. 19.30: Lubkvics Dino énekel. 19.50: Lemezek. 20.05: Népies zene. 21: Rádiózenekar. 22: Lemezek. 23.15: Lemezek.

Legujabb jelentéseink:

A berlini angol nagykövet és Hitler bizalmas megbeszélései

Paris. Henderson berlini angol nagykövet tegnap Bayreuthba utazott, ahol hir szerint Hitler hosszu magánkihallgatáson fogadta. Az egyik verzió szerint teljesen magánjellegü kihallgatás volt, mivel Henderson távozik állásából, a másik hir arról tud, hogy ez a megbeszélés folytatása a egy megkezdett akciónak és Henderson Londonban ujabb tárgyalást kezd a Hitlerrel való megbeszélése alapján.

Szesztilalmi ostromállapot Bombayban

Nyolcszáz szesz-kimérő helyiséget hatóságilag bezártak

London. Bombay városában kedden lépett hatályba a szesztilalmi rendelkezés és 830 szeszkimérő közül nyolcszázat bezártak. Mintegy 1100 rendőr és 800 szesztilalmi rendőr ügyel a tilalmi rendelkezés végrehajtására, amelyre Ghandi is áldását adta.

Őrült ember borzalmas gyilkossága és halála Newyorkban

Newyork. Egy őrült ember borzalmas gyilkossága keltett a ma délutáni órákban nagy izgalmat Newyork középpontjában. Egy Walter Ferguson nevü férfi meghivta lakásába szomszédnőjét. Az asszony mit sem sejtve követte a férfit. Mihelyt a szobába értek Walter Ferguson hirtelen az asszonyra vetette magát, megragadta és a fürdőszobába hurcolta. Itt az asszonyt belenyomta a már előre teletöltött fürdőkádba és addig szorította a viz alá, mig a szerencsétlen nő megfulladt.

Ekkor a rendőrség rátörte az ajtót a nyilvánvalóan vallási tébolyba esett és őrjöngő Walter Fergusonra. A férfi a lakás balkonjára menekült a rendőrök elől és közben minden kezeügyébe eső holmit a rendőrökre hajigált.

Már-már azt hitték, hogy keresztül fogja magát vetni az erkély korlátján, amikor az őrjöngő férfi egyszerre összeesett. Azonnal orvost kerítettek, aki megállapitotta, hogy Ferguson halott. Hirtelen szivszélhüdést kapott és ez ölte meg.

Angol katonai repülőgépek katasztrófája

London. Lossiemouthnál két katonai repülőgép a levegőben összeütközött és az Északi tengerbe zuhant. A szerencsétlenség következtében hárman életüket vesztették

Nyilatkozik a Gloria CFR elnöke a vesztegetési sportbotrány ügyében

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok leközlik Ibraileanu mérnök, a galati-i Gloria CFR elnökének nyilatkozatát, aki többek között a következőket mondotta:

— A Muresul vezetősége által felhozott hazug vádak és sértések nem egyebek, mint egyesületünk ellen inditott rágalomhadjárat. Nevetséges arra gondolni, hogy csapatunk megvásárolta az ellenfél kapusát, mert ebben az esetben az illető játékos nem hagyta volna el a játékteret, ellenkezőleg, folytatta volna a játékot, hogy ezáltal is előmozditsa a csapatunk győzelmét. Kértük a szövetséget, hogy az ügyben szigoru vizsgálatot vezessen be és a vétkesek megbüntetése után az ügyészséghez fordulunk. Ami a marosvásárhelyi mérkőzést illeti, az olyan légkörben folyt le, amely nem válik becsületére a sportszerüségnek. Szászrégenben a helyi hatóságok minden igyekezete odairányult, hogy a vezetőket és a játékosokat megfélemlitsék. Azt a vasuti kocsit, amelyben csapatunk el volt szállásolva, törvénytelen körülmények között átkutatták. Makay megbizottunkat pedig a rendőrség letartóztatta. A legelitélendőbb eljárás pedig az volt, amikor Marosvásárhelyen egyetlen szállodába sem akartak befogadni bennünket és egyetlen étteremben sem szolgálták ki a csapat tagjait és a vezetőket. Végeredményben kényszerülve voltunk, hogy egy csárdában huzódjunk meg, ahol állatok között, szekereken aludtunk. A pályáról pedig csak ugy távozhattunk el, hogy galati-i védelmezőink mindenütt mellettünk maradtak — fejezte be nyilatkozatát a Gloria CFR elnöke. A nemzeti bajnokság bizottsága kedd este itélkezik a Galatiban lejátszott mérkőzés ügyében benyujtott Muresul-óvással.

Aktuális fejek:

XIII. ALFONZ — BLÜCHER — MOLOTOV

Anglia megvédi Kina devizáját

London. (Rador.) *Jaegger* munkáspárti képviselő kérdést intézett a pénzügyminiszterhez, hogy vajjon az angol kormány gondol-e Kina további támogatására az uj angol-japán formula mellett? Sir John *Simon* miniszter a következőket válaszolta:

— Az uj formula a kormány álláspontjában változást nem idéz elő. A kormány szerint a kinai deviza szilárdsága Nagybritánniának és mindazoknak az államoknak érdekében áll, amelyek Kinában jelentékeny pénzügyi és kereskedelmi kapcsolattal birnak.

Angol termés-őrök az ír terroristák ellen!

London. A Scotland Yard jelentést adott ki, amelyben beszámolt az ir terroristák elleni hadjáratról és közölte, hogy az ir terroristák a gátak rombolását is tervbe vették. A rendőrség őröket bocsájt ezért a lakosság rendelkezésére, hogy a termés betakaritását lehetővé tegyék.

Legujabb sport!

Németország legyőzte a magyar válogatottat

a Horthy-kupa mérkőzésen

Doetinchem. A hat nemzet vizipoló-tornájának harmadik napján került sor a döntő jellegü német—magyar mérkőzésre, amelyet a német együttes nyert meg 2:1 arányban. Beszámolónk a következő:

NÉMETORSZÁG—MAGYARORSZÁG 2:1 (0:1). **A két csapat hihetetlenül nagy küzdelmet vivott egymással és a szivós német együttesnek sikerült győzelmet kiharcolnia. Kisléoi góljával a magyar csapat vezetett, de szünet után Gunst két gólja a németeket juttatta győzelemhez. A többi eredmények: Hollandia—Franciaország 5:2 (4:1), Olaszország—Belgium 4:4 (3:2).**

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számu, 1938 julius 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapittatott meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltünt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára **előre** fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

OKTATÁS

Nyolcadikos liceumista, számtanszakos, pótvizsgára felvételire előkészit. Cim a kiadóban. 3479

Francia—német—zongoraórát adok, ebédért is. Mocioni-ucca 14., II., 6. 3470

Diplomás tanárnő pótvizsgára előkészit. Cim a kiadóban. 3401

Nyugalmazott állami tanár javitó- és felvételi vizsgákra előkészit. Cim a kiadóhivatalban. 3451

ALKALMAZÁST NYER

Ügyes cipőkereskedősegédet keresek azonnali belépésre. Aconiu-cipőüzlet, Arad. 3473

Kertigyümölcs kezelésben jártas házmesterpárt keresek. Str. Mocioni 23. 3478

Főzéshez értő mindenes elsejére felvétetik. Calea Saguna 8.

LAKÁS

Kétszobás, elő-, fürdőszobás, uccai lakás magánházban kiadó. Piata Luptei 15. 3475

Kétszoba, előszoba, fürdőszoba és konyha, ujonnan festve kiadó. Cim a kiadóban. 3467

Kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás azonnalra kiadó. Piata Impăratul Traian 2. 3476

A katolikus gimnázium közelében csendes magánházban nagy szoba, előszoba, butorral, vagy anélkül kiadó. Cimeket a kiadóba „Csendes ház" jeligére. 3471

Diszkrét, különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóban.

Háromszoba, fürdőszoba összkomforttal azonnalra, vagy szeptember 1-re kiadó. Str. Gh. Ionescu 18. 3468

ÜZLET

Üzlethelyiség kétszobás lakással szeptember 1-től kiadó. Str. Caragiale 23. 3477

VÉTEL-ELADÁS

Kovácsszerszám eladó. Tóth István, Kovaszinc. 3464

Faigyümölcsöt

nagyban és kicsinyben árusit

Gyümölcs Csarnok

Arad, Strada Horia 12.

Oszibarack-különlegességek.

Uradalmi fajdinnyék. 3216

KÜLÖNFÉLÉK

Aradmegyei nagyközségben textilárusitással foglalkozom. Vennék árut 100.000—150.000 leiig bizományba, ingatlanvagyon-garancia ellenében. Kevés pénzösszeget előre befizethetek. Biztositok havi 40—50 ezer lei forgalmat. Cim a kiadóhivatalban. 3472

Nyomatott Aradon, az ARADI NYOMDAVÁLLALAT rotációs-gépén.